

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN (POCU)

**- PRIMA VERSIUNE -
*DOCUMENT CONSULTATIV***

martie 2014

SECȚIUNEA 1. STRATEGIA PENTRU CONTRIBUȚIA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL LA STRATEGIA UNIUNII PENTRU O CREȘTERE INTELIGENTĂ, DURABILĂ ȘI FAVORABILĂ INCLUZIUNII ȘI REALIZAREA COEZIUNII ECONOMICE, SOCIALE ȘI TERITORIALE	3
SECȚIUNEA 2. AXELE PRIORITARE	28
2.A.1 AXA PRIORITARĂ 1: INIȚIATIVA "LOCURI DE MUNCĂ PENTRU TINERI"	28
<i>Priorități de investiții</i>	<i>28</i>
<i>Obiective specifice, aferente priorităților de investiții</i>	<i>28</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>28</i>
2.A.2. AXA PRIORITARĂ 2: ÎMBUNĂȚIREA SITUAȚIEI TINERILOR DIN CATEGORIA NEET	31
<i>Priorități de investiții</i>	<i>31</i>
<i>Obiective specifice, aferente priorităților de investiții</i>	<i>31</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>31</i>
2.A.3. AXA PRIORITARĂ 3 - LOCURI DE MUNCĂ PENTRU TOȚI	34
<i>Priorități de investiții</i>	<i>34</i>
<i>Obiective specifice, aferente priorităților de investiții</i>	<i>35</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>36</i>
2.A.4. AXA PRIORITARĂ 4: INCLUZIUNEA SOCIALĂ ȘI COMBATEREA SĂRĂCIEI	42
<i>Priorități de investiții</i>	<i>42</i>
<i>Obiective specifice, aferente priorităților de investiții</i>	<i>43</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>44</i>
2.A.5. AXA PRIORITARĂ 5: EDUCAȚIE ȘI COMPETENȚE	50
<i>Priorități de investiții</i>	<i>50</i>
<i>Obiective specifice, aferente priorităților de investiții</i>	<i>51</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>53</i>
2.A.6 AXA PRIORITARĂ 6: ASISTENȚĂ TEHNICĂ	61
<i>Priorități de investiții</i>	<i>61</i>
<i>Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții</i>	<i>61</i>

SECȚIUNEA 1. STRATEGIA PENTRU CONTRIBUȚIA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL LA STRATEGIA UNIUNII PENTRU O CREȘTERE INTELIGENTĂ, DURABILĂ ȘI FAVORABILĂ INCLUZIUNII ȘI REALIZAREA COEZIUNII ECONOMICE, SOCIALE ȘI TERITORIALE

1.1. Strategia pentru contribuția programului operațional la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale

1.1.1. Descrierea strategiei programului pentru contribuția la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și pentru realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale.

- [1.] Versiunea prezentă a Programului Operațional Capital Uman (POCU) se bazează pe analiza nevoilor și a provocărilor, precum și pe prioritățile propuse pentru finanțare, stabilite la nivelul Acordului de Parteneriat, în conformitate cu prevederile Cadrului Strategic Comun și cu Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene, fiind în strânsă corelare cu documentele strategice relevante la nivel european și național.
- [2.] Intervențiile din cadrul PO Capital Uman vor contribui la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat - implicit al fondurilor ESI din România -, și anume *de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE* [p. 10 AP].
- [3.] Cu intervenții integrate planificate în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și incluziunii sociale, POCU va funcționa ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și, de asemenea, va susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor provocări de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrare și guvernare - contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.
- [4.] Ca abordare strategică, asocierea acestor tipuri de intervenții este justificată, având în vedere caracterul lor interconectat și contribuția comună la dezvoltarea unei societăți favorabile incluziunii și asigurarea unei forțe de muncă calificate, adaptate nevoilor în schimbare ale pieței. După cum se evidențiază și la nivelul AP, *România se confruntă cu disparități importante în ceea ce privește bunăstarea, oportunitățile, educația, competențele și sănătatea. În plus, disparitățile au un caracter profund teritorial, cu variații mari între regiuni și între zonele urbane și cele rurale* [p. 8]. Prin promovarea programelor integrate se pot obține sinergii importante, care să combine intervențiile în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și incluziunii sociale, în special în ceea ce privește abordarea nevoilor grupurilor și comunităților vulnerabile.
- [5.] Creșterea ratei de ocupare la nivelul tuturor regiunilor României, cu un accent deosebit pe promovarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, este un factor important în vederea obținerii unei creșteri economice și promovării unei dezvoltări echilibrate. Aceste obiective au fost, de asemenea, recunoscute ca priorități importante în documentele strategice naționale, cum ar fi *Strategia*

Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în perspectiva anului 2020 și Planul național pentru ocuparea tinerilor.

- [6.] Asigurarea unei forțe de lucru calificate, cu un nivel de educație îmbunătățit și capabilă de a răspunde nevoilor unei economii în curs de dezvoltare, este esențială pentru obținerea competitivității și a creșterii economice, în special în sectoarele emergente și care reclamă un grad ridicat de cunoștințe, identificate în cadrul *Strategiei Naționale privind Competitivitatea 2014-2020*.
- [7.] În plus, îmbunătățirea nivelului general de educație a populației va asigura durabilitatea creșterii economice și va contribui la realizarea coeziunii sociale. Crearea și valorificarea sinergiilor cu ajutorul altor măsuri, cum ar fi îmbunătățirea accesului la servicii de calitate sociale și de sănătate și dezvoltarea economiei sociale, vor fi urmărite la nivel de program, în vederea promovării incluziunii sociale și combaterii sărăciei, în conformitate cu prevederile strategiilor naționale relevante și contribuind la obiectivele asumate în acest domeniu.

Ocuparea forței de muncă

- [8.] Creșterea gradului de participare pe piața muncii a populației și reducerea disparităților în ocupare în funcție de vârstă, sex și regiune sunt obiective importante pe care România trebuie să le aibă în vedere pentru obținerea creșterii economice și a coeziunii sociale.
- [9.] În conformitate cu obiectivul Strategiei Europa 2020 de a obține o rată de ocupare de 75% până în 2020, România și-a asumat obiectivul național de a atinge o rată de ocupare de 70% (pentru categoria de vârstă 20-64 de ani) până în 2020. Realizarea acestui obiectiv ambițios ar necesita o combinație complexă de politici care ar avea ca scop atât creșterea cererii de forță de muncă (alături de intervențiile prevăzute pentru provocările în materie de competitivitate și infrastructură), cât și îmbunătățirea nivelului de calificare a populației și extinderea oportunităților pentru categoriile vulnerabile și defavorizate, care au șanse mici de angajare.
- [10.] Intervențiile POCU în domeniul ocupării forței de muncă vor viza atât îmbunătățirea situației actuale de pe piața muncii, cât și crearea condițiilor necesare pentru a obține creștere economică.
- [11.] POCU va contribui la atingerea obiectivului stabilit la nivelul Acordului de Parteneriat prin:
- Îmbunătățirea răspunsului pieței forței de muncă la nevoile în schimbare și provocările unei economii în creștere
 - Încurajarea antreprenoriatului și crearea de întreprinderi, cu un accent special pe sectoarele emergente și de creștere, astfel cum sunt identificate în Strategia Națională privind Competitivitatea 2014-2020
 - Creșterea participării tinerilor pe piața forței de muncă, cu un accent pe tinerii din categoria NEET (care nu au un loc de muncă, nu urmează un program educațional sau de formare)
 - Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă a categoriilor defavorizate și reducerea ratei șomajului pentru toate categoriile de

lucrători

- [12.] Rata scăzută de ocupare a forței de muncă la nivel național (63,8% în 2012, comparativ cu 68,5% pentru UE-27) reflectă atât deficitul de oportunități de angajare, precum și structura economică actuală (aproximativ 2,1 milioane de persoane desfășoară o activitate independentă, iar 1,4 milioane desfășoară o activitate neremunerată, în cadrul familiei). Nivelul ridicat al economiei informale (estimat la aproximativ 29,6% din PIB în 2012), deși constă în mare parte din venituri neraportate, contribuie la situația actuală.
- [13.] Distribuția inegală a ocupării forței de muncă este, de asemenea, o provocare importantă, cu disparități însemnate între ratele regionale de ocupare (diferență de 11,5% între cea mai mare rată de ocupare a forței de muncă, înregistrată în regiunea de Nord-Est, și cea mai mică rată, în regiunea Centru, de doar 53,4% în 2012). Disparități importante pot fi observate, de asemenea, între zonele urbane și cele rurale, unde rata de ocupare a forței de muncă în mediul rural - deși a rămas mai ridicată decât în mediul urban (rata de ocupare de 65,7% în 2012, comparativ cu 62,5 % în mediul urban) - a înregistrat o scădere semnificativă în timpul recesiunii, de asemenea, în contextul migrației de la o activitate salariată către o activitate neremunerată în cadrul familiei.
- [14.] Distribuția locurilor de muncă reflectă în mare parte modelul activității economice sectoriale. Agricultură rămâne în toate regiunile o activitate extinsă (deși productivitatea și contribuția la PIB sunt destul de mici), cu excepția zonei București-Ilfov, care reprezintă doar 1,5% din forța de muncă din sectorul agricol la nivel național. Analiza coeficientului de localizare, care indică specializarea în activitatea economică, arată o dependență puternică de agricultură pentru regiunile Nord-Est, Sud Muntenia și Sud-Vest Oltenia. Pe de altă parte, în timp ce toate regiunile au o componentă industrială semnificativă, regiunile Vest și Centru prezintă cel mai intens grad de industrializare. Regiunea București-Ilfov are un rol dominant în serviciile cu o valoare adăugată mai mare, care reprezintă punctul central al creșterii economice la nivel european. Sectorul public, din punctul de vedere al angajatorului (cu aproximativ 11% din totalul ocupării forței de muncă) și al consumatorului, are o distribuție relativ uniformă în toate regiunile, cu excepția regiunii Nord-Est – în ceea ce privește educația, sănătatea și asistența socială – ceea ce poate reflecta existența unei mari disparități socio-economice.
- [15.] Ponderea ridicată a ocupării forței de muncă în agricultura de subzistență și semi-subzistență este un alt aspect important care trebuie abordat, prin îmbunătățirea abilităților fermierilor, în vederea creșterii nivelului de productivitate și transformării agriculturii într-un motor durabil al creșterii economice, dar, de asemenea, prin promovarea trecerii la activități non-agricole, ca surse alternative de venit.
- [16.] Schimbările din activitatea sectorială, inclusiv în contextul crizei economice, și migrația populației sunt, de asemenea, importante. Intervențiile vor fi adaptate astfel încât să exploateze la maximum avantajele comparative potențiale și cele existente la nivel regional. Va fi încurajat accentul către zonele cu avantaj competitiv și sectoarele cu valoare adăugată mai mare.
- [17.] Îmbunătățirea nivelului de aptitudini și competențe ale forței de muncă și ale

altor categorii de populație (cum ar fi șomerii sau persoanele inactive) este esențială pentru promovarea adaptabilității și susținerea creșterii. Analiza efectuată a evidențiat tendințe diferite în ceea ce privește creșterea sectorială, așteptându-se o pierdere a locurilor de muncă pe termen mediu în agricultură și pescuit, sectorul de manufactură cu o valoare adăugată scăzută, în contextul procesului prezent de restructurare, în timp ce se preconizează o creștere a gradului de ocupare a forței de muncă în activități cu valoare adăugată mai mare și în sectoarele emergente. De asemenea, este de așteptat ca redresarea economică să aducă o creștere a cererii de competențe pentru sectoare precum cel energetic, al construcțiilor sau al hotelurilor și restaurantelor și cel al comerțului cu amănuntul. Sectorul public poate fi considerat, de asemenea, drept un motor important de creștere economică și ar putea fi necesare competențe specifice, în funcție de tipurile de investiții care vor fi promovate.

- [18.] De asemenea, ar trebui să se încurajeze antreprenoriatul, inclusiv ocuparea pe cont propriu, ca mijloc de îmbunătățire a competitivității și din perspectiva contribuției la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă. Cu o rată de 15% în ceea ce privește crearea de noi afaceri înainte de recesiune, România ar putea fi văzută ca o piață dinamică. Pe de altă parte, în contextul crizei economice, rata de închidere a afacerilor a atins niveluri semnificative (18% în 2009, apoi a coborât la 14,2% în 2010). Astfel, în perioada 2007-2011, s-a înregistrat o reducere a numărului de afaceri de aproximativ 68.000 (-13,1%), ca urmare a pierderilor nete și a consolidărilor.
- [19.] În acest context și, de asemenea, având în vedere variațiile semnificative ale densității activităților economice (regiunile Nord-Est, Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia prezintă densități semnificativ mai mici, fiind de aproximativ 62-70% din media națională), ar trebui să se asigure sprijin specializat pentru a promova crearea de afaceri și aplicarea de idei noi, ținând seama de potențialul de dezvoltare a regiunilor, inclusiv prin formare și consiliere de specialitate, implicarea structurilor eficiente de sprijinire a afacerilor și furnizarea de stimulente financiare.
- [20.] Rata scăzută de încadrare în muncă a tinerilor (15-24 de ani) rămâne un obstacol important pentru creșterea ratei de ocupare, cât și pentru o integrare socială adecvată a tinerilor. În 2012, rata de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor din România a fost cu 9% mai mică decât media UE (23,9 % în România, față de 32,9% în UE-27), în timp ce pentru femeile tinere, diferența a fost chiar mai mare (10,7%).
- [21.] În plus, ponderea tinerilor NEET a fost cu 3,6% mai mare decât media UE, fenomenul fiind mai acut în rândul femeilor tinere (18,5% față de 13,5% în UE-27).
- [22.] În timpul crizei economice, situația de pe piața forței de muncă s-a deteriorat pentru tineri și a condus la o creștere a ratei șomajului cu 4,1% între 2008 și 2012, ajungând la 22,7%. Disparități importante pot fi observate la nivel regional, trei regiuni având rate ale șomajului de peste 25% (Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia), ceea ce le face eligibile pentru Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri".
- [23.] Pentru a răspunde acestei situații, trebuie puse în aplicare măsuri specifice,

inclusiv acțiuni de îmbunătățire a nivelului de calificare a tinerilor, furnizarea de consiliere, orientare și formare personalizată – inclusiv consiliere antreprenorială – precum și prin stimulente financiare și prime de mobilitate, pentru a încuraja adaptarea la nevoile pieței forței de muncă. De asemenea, se va încuraja încheierea de parteneriate între sectorul de educație și cel antreprenorial, în vederea creării unor sisteme funcționale de ucenicie și stagii, împreună cu proiectarea și implementarea unor sisteme informatice și rețele eficiente.

- [24.] Pe lângă rata scăzută de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor și rata ridicată a tinerilor din categoria NEET, piața românească a forței de muncă prezintă, de asemenea, alte disparități semnificative. Accesul și participarea pe piața forței de muncă a femeilor, a lucrătorilor în vârstă, a șomerilor pe termen lung, a persoanelor cu nivel scăzut de educație și de calificare și a persoanelor aparținând unor categorii vulnerabile sunt mult mai dificile și se confruntă cu disparități regionale și teritoriale semnificative.
- [25.] În 2012, rata de ocupare a forței de muncă în rândul bărbaților, pentru categoria de vârstă 20-64 de ani, a fost de 71,4%, comparativ cu 56,3%, pentru femei. Pot fi observate disparități teritoriale importante, cu o diferență de 16,2% între rata de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor în diferite regiuni (65,5% în Nord-Est, comparativ cu doar 49,3% în regiunea Centru). În plus, diferențele de venituri în funcție de sex sunt mai mari decât media europeană, indicând faptul că femeile ocupă locuri de muncă plătite mai slab.
- [26.] De asemenea, participarea pe piața forței de muncă se deteriorează odată cu vârsta. Rata de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 55-64 de ani a fost de doar 41,4% în 2012, cu 5,7% mai mică decât în UE-27 și mult mai scăzută decât media națională pentru categoria de vârstă 20-64 de ani. Cu diferențe teritoriale importante (cele mai mici rate se înregistrează pentru București-Ilfov și regiunea Centru), care pot fi, de asemenea, explicate printr-o rată mai mare a activităților independente în sectorul agricol în unele regiuni, nivelul scăzut al ocupării forței de muncă în rândul lucrătorilor în vârstă ridică probleme importante în contextul unui risc crescut de sărăcie și excluziune socială pentru această categorie, dar și al presiunii pe care o exercită asupra sistemului de pensii.
- [27.] Șomajul pe termen lung este, de asemenea, o problemă semnificativă, a cărei dimensiune poate fi subestimată, având în vedere că doar o proporție relativ scăzută a șomajului pe termen lung este, într-adevăr, înregistrată oficial, în contextul primirii ajutorului de șomaj pe durată scurtă. Rata de inactivitate rămâne ridicată la nivel de țară (35,8% în 2012, cu 7,5% mai mare decât în UE-27), în strânsă legătură cu dimensiunea economiei informale. Toate aceste fenomene conduc la o degradare a competențelor, precum și la lipsa de încredere și la scăderea motivației de a participa pe piața forței de muncă.
- [28.] Conducând la inegalități privind venitul și poziția socială, aceste discrepanțe sunt de multe ori cauze ale sărăciei și ale excluziunii sociale a categoriilor afectate. Este nevoie de o combinație de acțiuni specifice și abordări integratoare pentru îmbunătățirea accesului la piața forței de muncă pentru aceste categorii, cum ar fi consilierea și sprijinul individualizat înainte de angajare, formarea, precum și

măsuri de stimulare a motivației pentru participare la piața forței de muncă. De asemenea, se va sprijini crearea de instrumente de informare și dezvoltarea de mecanisme eficiente de căutare a locurilor de muncă, pentru a permite îmbunătățirea cunoștințelor cu privire la oportunitățile profesionale și la consolidarea legăturii cu piața forței de muncă.

- [29.] Categoriile vulnerabile, precum persoanele de etnie romă, persoanele cu un nivel scăzut de educație și persoanele cu dizabilități, se confruntă, de asemenea, cu dificultăți în ceea ce privește accesul și participarea la piața forței de muncă. În 2011, rata de ocupare a forței de muncă în rândul romilor a fost de doar 36%¹, doar unul din zece romi având în ultimii doi ani un loc de muncă stabil. Majoritatea romilor au ocupații necalificate. În mod similar, doar 12,7% din totalul raportat al persoanelor cu dizabilități (1,4 milioane²), erau angajate în iunie 2013, iar 56% dintre acestea au raportat că nu au lucrat niciodată. Această situație este agravată de nivelul scăzut de educație a acestor persoane, rata acestora de participare și nivelul de instruire fiind cu mult sub media populației generale.
- [30.] Gradul scăzut de alfabetizare, nivelul insuficient de educație și nivelul scăzut de competențe, precum și discriminarea pe piața forței de muncă sunt doar o parte a problemei. De asemenea, trebuie luat în considerare eșecul sistemelor de asistență socială și de educație în a răspunde nevoilor acestor categorii specifice. Este necesară o combinație complexă de acțiuni în domeniul ocupării forței de muncă, al educației și al incluziunii sociale pentru a răspunde nevoilor acestor categorii și pentru a îmbunătăți situația lor precară. În acest scop și ori de câte ori se consideră adecvat, vor fi concepute și implementate programe integrate dedicate și se va acorda prioritate persoanelor care aparțin categoriilor vulnerabile în contextul programelor orizontale sau a celor cadru.
- [31.] Furnizarea de servicii de calitate, flexibile pentru piața muncii este esențială pentru a implementa cu succes măsurile planificate în domeniul ocupării forței de muncă. Pentru a fi eficiente, serviciile vor trebui să fie atent adaptate, în conformitate cu nevoile clienților și ale beneficiarilor. Poate fi necesară o schimbare radicală de perspectivă și abordare, împreună cu un parteneriat strâns cu sectorul privat și mediul academic, pentru a se asigura flexibilitatea necesară și pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor furnizate. Integrarea de soluții moderne TIC și asigurarea unui grad ridicat de disponibilitate și transparență a tuturor serviciilor prestate sunt esențiale.

Incluziunea socială

- [32.] Incluziunea socială și combaterea sărăciei sunt parte integrantă a politicilor UE care urmăresc promovarea unei dezvoltări echilibrate și coeziunea socială la nivelul întregului teritoriu european. Reducerea discrepanțelor existente în ceea ce privește dezvoltarea economică și socială necesită un efort susținut și o combinație complexă de intervenții care trebuie să vizeze însăși esența problemelor, în loc de soluții de suprafață.

¹ Tarnovski (ed.), 2012, proiect POS DRU

² Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

- [33.] Cu 41,7% din populație expusă riscului de sărăcie și de excluziune socială în 2012, România are cea mai mare rată a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială (AROPE) în UE-27³. Conform obiectivelor stabilite în baza Programului Național de Reformă, în conformitate cu obiectivele Strategiei Europa 2020, România își propune să reducă populația AROPE cu 518.000 până în 2020. Pentru atingerea acestui obiectiv este nevoie de un răspuns integrat, prin promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea condițiilor de locuit, accesul la piața forței de muncă și la servicii sociale, educaționale și medicale de calitate.
- [34.] Intervențiile propuse în cadrul POCU vor contribui la atingerea obiectivului Acordului de Parteneriat și celor ale Strategiei naționale pentru incluziune socială și combaterea sărăciei, Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020 și Strategiei Naționale de Sănătate, prin:
- Promovarea (integrată a) incluziunii și reducerea incidenței sărăciei pentru minoritatea romă și alte comunități defavorizate din mediul urban și rural
 - Dezvoltarea unei culturi pro-active, a participării, responsabilității și prin combaterea stereotipurilor și a discriminării
 - Promovarea antreprenoriatului social și dezvoltarea economiei sociale
 - Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate, sociale și alte servicii de bază accesibile și de calitate
- [35.] Sărăcia este strâns legată de rata redusă a ocupării forței de muncă și de un nivel de educație scăzut. Astfel, șomajul continuă să fie una dintre principalele cauze ale sărăciei în rândul populației active, riscul de sărăcie fiind de șase ori mai mare pentru șomeri decât pentru persoanele care au un loc de muncă⁴.
- [36.] Cu toate acestea, statutul de angajat nu garantează întotdeauna un venit

³ Date Eurostat

⁴ Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice: *Raport privind incluziunea socială în România*, 2010

⁵ „Evoluția indicatorilor privind sărăcia în perioada 2010-2011”, MMFPSPV

⁶ Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice: *Raport privind incluziunea socială în România*, 2010

⁷ Tarnovschi (ed.) (2012), proiect POS DRU

⁸ Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, *Analiză socio-economică pentru programarea Fondurilor Europene 2014-2020 - Afaceri sociale și incluziune socială*, 2012.

⁹ Vameșu și Kivu (2010). *Barometrul Liderilor ONG* (FDSC, 2010); IRECSO *Stadiul dezvoltării serviciilor sociale în 2011 în România* (2011), proiect POS DRU implementat de MMFPSPV

¹⁰ Raportul UNICEF privind copiii în afara sistemului de educație (2012)

¹¹ http://ec.europa.eu/health/europe_2020_en.htm

¹² Strategia Națională de Sănătate 2014-2020, versiunea preliminară, noiembrie 2013

¹³ Acordul de Parteneriat, versiunea februarie 2014, pag. 35

¹⁴ Diverse surse: INS, OMS, Eurostat

¹⁵ Acordul de Parteneriat, versiunea februarie 2014, pag. 43

¹⁶ Acordul de Parteneriat, versiunea februarie 2014, pag. 48

¹⁷ <http://register.consiliu.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%2010649%202013%20REV%20&r=http%3A%2F%2Fregister.consiliu.europa.eu%2Fpd%2Fen%2F13%2Fst10%2Fst10649-re02.en13.pdf>

¹⁸ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nrp/nrp_romania_ro.pdf, pag.125

decent. Persoanele implicate în agricultura de subzistență și care desfășoară activități de ocupare pe cont propriu se confruntă cu un risc de sărăcie chiar mai mare decât șomerii. Riscul global pentru persoanele care desfășoară activități de ocupare pe cont propriu, inclusiv fermieri, a fost de 38,4% în anul 2011⁵.

- [37.] Pentru categoriile active, riscul de sărăcie este strâns legat de nivelul de educație. Un nivel scăzut de educație conduce la apariția unor dificultăți în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă și, de multe ori, la ocuparea unor locuri de muncă necalificate sau chiar în economia informală. Potrivit datelor Eurostat disponibile pentru anul 2011, riscul de sărăcie relativă pentru persoanele cu un nivel de educație ISCED 0-2 este de aproximativ trei ori mai mare decât pentru persoanele cu studii medii (44,9%, față de 15,6%).
- [38.] Sărăcia în România are un caracter profund localizat, regiunile Nord-Est și Sud-Est fiind cele mai afectate (în aceste regiuni, sărăcia este de două ori mai răspândită decât în regiunea București-Ilfov, unde sărăcia are incidența cea mai mică).
- [39.] În plus, proporții semnificativ mai mari ale persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială pot fi găsite în zonele rurale și în orașele mici, riscul de sărăcie absolută în mediul rural fiind de patru ori mai mare decât în mediul urban (8,8% risc de sărăcie în mediul rural, comparativ cu 2,2%, în mediul urban în 2010⁶). Aici, sărăcia este asociată cu lipsa de modernizare și cu o viață economică dominată de agricultură. Îmbătrânirea demografică este, de asemenea, mai pronunțată în zonele rurale. Creșterea ratei populației în vârstă va exercita o presiune semnificativă asupra pieței forței de muncă, precum și asupra serviciilor de asistență socială și de sănătate.
- [40.] Zonele urbane concentrează, de asemenea, așa-numitele zone de sărăcie, mai ales în contextul unei infrastructuri și al unor servicii slab dezvoltate. Aceste zone includ comunitățile cu acces limitat sau fără acces la piața forței de muncă, cu acces redus la servicii (de educație, sociale și de sănătate) și utilități. Deși multe dintre aceste zone sunt caracterizate mai degrabă de sărăcie decât de etnicitate, în aceste teritorii, populația romă pare să fie supusă unei excluziuni mai mari decât alți rezidenți. Copiii sunt printre cele mai afectate categorii, reprezentând mai mult de jumătate din populația acestor zone.
- [41.] În plus față de caracterul localizat, sărăcia și excluziunea socială sunt, de asemenea, mai acute pentru anumite categorii vulnerabile, cum ar fi copiii, șomerii sau persoanele cu venituri foarte mici, persoanele de etnie romă, persoanele în vârstă sau persoanele cu dizabilități. Persoanele care suferă de dependențe, cele afectate de violența în familie, cele supuse traficului de ființe umane și persoanele private de libertate sau eliberate condiționat sunt, de asemenea, categorii vulnerabile care necesită o atenție specială. Pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, pentru aceste categorii, vor fi concepute și implementate intervenții dedicate cu ajutorul unor măsuri integrate în domeniul educației, al ocupării forței de muncă și care vizează îmbunătățirea accesului acestor categorii la servicii sociale, de sănătate și alte servicii de bază de calitate.
- [42.] Populația de etnie romă este o categorie aparte în rândul categoriilor vulnerabile. Deși la nivel național, la recensământul din 2011, doar aproximativ

- 3,2% din populație s-au declarat a fi de etnie romă (619.000 persoane), studiile întreprinse sugerează că numărul real al romilor este mult mai mare. Studiile arată că, în 2011, 90% dintre familiile de romi trăiau în condiții de sărăcie gravă (comparativ cu 54% pentru familiile de alte etnii). Starea de sărăcie este însoțită de condiții de trai inadecvate și un acces limitat la utilități și la servicii de bază.
- [43.] Având în vedere că 2 din 10 copii de etnie romă nu frecventează nicio școală, că există o rată ridicată de abandon școlar timpuriu – în special în rândul fetelor de etnie romă, care se căsătoresc și au copii foarte timpuriu (10% din fetele de etnie romă au primul lor copil la vârsta de 12-15 ani, iar 48%, la vârsta de 16-18 ani) – și o participare foarte scăzută pe piața forței de muncă (o rată de ocupare de doar 36% în 2011, pentru persoanele de peste 16 ani⁷), situația romilor necesită o atenție specială și trebuie concepute măsuri adecvate pentru a răspunde nevoilor specifice ale acestei categorii vulnerabile.
- [44.] Alte grupuri vulnerabile includ copiii (cum ar fi copiii și tinerii care provin din familii sărace, copiii din centre de plasament de tip rezidențial sau de tip familial sau copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate), gospodăriile monoparentale și gospodăriile cu trei sau mai mulți copii, șomerii sau persoanele cu venituri foarte scăzute, persoanele în vârstă, precum și persoanele cu handicap și persoanele care suferă de dependențe, persoanele afectate de violența în familie, persoanele supuse traficului de ființe umane și persoanele private de libertate sau eliberate condiționat. Măsurile menite să răspundă nevoilor acestora vor fi clasificate în funcție de priorități, de scara relativă a problemelor și de dispersarea lor teritorială, precum și în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul Programului Național de Reformă și al Strategiei Europa 2020. În plus, în cadrul intervențiilor sectoriale, sunt prevăzute măsuri specifice care vizează aceste categorii cum ar fi cele din domeniul ocupării forței de muncă și educației.
- [45.] De asemenea, pentru a răspunde nevoilor complexe ale romilor și ale altor comunități defavorizate din zonele rurale și urbane, sunt necesare acțiuni integrate, care să promoveze o integrare durabilă pe piața muncii și incluziunea socială, precum și îmbunătățirea accesului la educație, sănătate, alte servicii sociale de bază.
- [46.] Strategia va ține seama de caracterul localizat al sărăciei la nivelul comunităților defavorizate, iar intervențiile vor fi clasificate în funcție de priorități, ținând seama de rezultatele diferitelor analize și exerciții de cartografiere a sărăciei întreprinse de Banca Mondială și de alte instituții publice.
- [47.] În contextul capacității reduse de a elabora și implementa proiecte (pentru cea mai mare parte a comunităților dezavantajate), va fi dezvoltat un mecanism de sprijin special, cu scopul de a ajuta comunitățile afectate în domeniul accesării și utilizării fondurilor UE.
- [48.] Incluziunea socială și progresul nu sunt posibile fără asigurarea accesului la sisteme de protecție socială, de sănătate și educație pentru întreaga populație. Măsurile ar trebui să vizeze dezvoltarea în aceste domenii, pentru a asigura durabilitatea altor tipuri de intervenții și a progreselor înregistrate.
- [49.] Studii recente⁸ arată că sistemul de protecție socială se confruntă la rândul său cu multe lacune și incoerențe, fiind subdezvoltat în special în zonele rurale.

Serviciile sociale la nivel de comunitate sunt slab dezvoltate sau lipsesc. Având un asistent social la 1.732 beneficiari (date pentru anul 2011), sistemul este total subdimensionat, iar calitatea sa este de multe ori nesatisfăcătoare.

- [50.] Dezvoltarea în acest domeniu este strâns legată de capacitatea de a răspunde nevoilor comunităților vulnerabile. Măsurile ar trebui să includă activități de formare menite să dezvolte abilitățile și competențele profesioniștilor din acest domeniu, dar, de asemenea, și acțiuni pentru îmbunătățirea accesului la astfel de servicii, în special în zonele rurale. În acest scop, va fi încurajată trecerea la servicii bazate pe comunitate pentru copii, persoane cu dizabilități, persoane cu probleme psihice și persoane în vârstă prin furnizarea de sprijin (financiar) adecvat și prin identificarea și implementarea de soluții flexibile și inovatoare.
- [51.] În prezent, cea mai mare parte a serviciilor la nivel de comunitate sunt furnizate sub responsabilitatea autorităților locale, implicarea sectorului neguvernamental fiind inegală la nivel teritorial (58% din ONG-urile care activează în domeniul social sunt concentrate în 3 regiuni - București-Ilfov, Centru și Nord-Vest), doar 20% din ONG-uri fiind prezente în zonele rurale, atât în ceea ce privește serviciile primare, cât și cele specializate⁹. Se va încuraja o implicare mai activă a sectorului ONG-urilor, împreună cu valorificarea cunoștințelor de specialitate existente, precum și aplicarea unor soluții inovatoare, unor forme flexibile de ocupare a forței de muncă și parteneriate.
- [52.] În contextul resurselor limitate, disponibile pentru domeniul social, dezvoltarea economiei sociale este esențială, deoarece asigură valorificarea capacității societății de a găsi soluții inovatoare pentru provocările sociale și de mediu, de a promova și implementa activități care să vizeze incluziunea socială și să îmbunătățească calitatea serviciilor furnizate la nivel local.
- [53.] Economia socială este un instrument important în asigurarea succesului intervențiilor dedicate grupurilor vulnerabile și comunităților defavorizate și pentru promovarea incluziunii. În acest sens, se va exploata potențialul economiei sociale de sprijinire a integrării pe piața muncii a categoriilor vulnerabile și a trecerii la modele de afaceri, împreună cu rolul său în crearea de locuri de muncă și dezvoltarea serviciilor locale acolo unde piața sau mecanismele publice nu au succes.
- [54.] Va exista susținere în ceea ce privește constituirea și dezvoltarea de entități sociale, precum și pentru instruirea personalului și consilierea oferită întreprinderilor, pentru a asigura durabilitatea operațiunilor și a rezultatelor. De asemenea, legislația aplicabilă în acest domeniu va fi revizuită și adaptată, pentru a permite dezvoltarea acestui sector.
- [55.] Combaterea stereotipurilor, a discriminării și a abuzurilor de toate tipurile este esențială pentru realizarea coeziunii sociale. Categoriile vulnerabile se confruntă cu un grad semnificativ de discriminare și stereotipuri, și, pentru a combate toate tipurile de abuzuri, este nevoie să fie puse în aplicare măsuri specifice, cum ar fi campanii de conștientizare, evenimente de tip informativ cu privire la aspectele sociale și de sănătate, diseminarea de bune practici și formare pentru dezvoltarea de proiecte de succes în acest domeniu. Ori de câte ori este necesar, se vor implementa structuri și sisteme de sprijin pentru creșterea flexibilității și promovarea adaptabilității.

[56.] Dezvoltarea unei culturi pro-active, a participării și a responsabilității în rândul populației este esențială pentru atingerea obiectivelor stabilite în ceea ce privește incluziunea socială și combaterea sărăciei. În acest sens, vor fi încurajate parteneriatele și implicarea cetățenilor în toate inițiativele în domeniul incluziunii sociale.

Educație și competențe

[57.] Creșterea nivelului general de educație a populației este o condiție importantă pentru asigurarea creșterii economice durabile și a coeziunii sociale.

[58.] Având rezultate sub mediile europene în învățământul obligatoriu, cu o rată ridicată de nefrecventare a învățământului obligatoriu și o rată ridicată de abandon școlar timpuriu, în special în rândul categoriilor vulnerabile, o participare scăzută la învățământul terțiar și la învățarea pe tot parcursul vieții, performanțele României în domeniul educației rămân nesatisfăcătoare.

[59.] În conformitate cu obiectivele Strategiei Europa 2020 în domeniul educației și reflectând reformele educaționale și prioritățile stabilite prin legea învățământului, România și-a asumat prin Programul Național de Reformă următoarele obiective naționale până în 2020: o rată de 11,3% a abandonului școlar timpuriu, o rată de 26,7% a populației cu studii terțiare și un obiectiv de 10% în ceea ce privește participarea la activități de învățare pe tot parcursul vieții (pentru populația cu vârste cuprinse între 25-64 de ani).

[60.] Intervențiile propuse în cadrul POCU vor contribui la îndeplinirea obiectivului Acordului de Parteneriat și a celor ale Strategiei naționale de reducere a abandonului școlar timpuriu, ale Strategiei naționale pentru învățământ terțiar și ale Strategiei naționale pentru învățarea pe tot parcursul vieții, prin:

- Creșterea ratelor de retenție în sistemele de educație și formare profesională inițială
- Îmbunătățirea ratei de participare la educație pentru categoriile vulnerabile expuse riscului de excluziune
- Îmbunătățirea accesului la învățământul terțiar, a calității și eficacității acestuia
- Îmbunătățirea relevanței formării pentru piața forței de muncă
- Creșterea relevanței și accesului la educație și formare profesională pe tot parcursul vieții

[61.] Disparitățile privind accesul și participarea la educație pot fi observate începând cu învățământul preșcolar. Astfel, în 2011, doar 2% dintre copiii cu vârste cuprinse între 0-3 ani au fost înscriși în creșe, în contextul unei disponibilități reduse a unor astfel de servicii, în special în zonele rurale. Rata crește semnificativ pentru copiii cu vârste de peste 4 ani și până la vârsta școlară, însă rămâne încă sub media UE. Rata de frecventare a învățământului primar și secundar, deși mai mare (94,2% în 2011/2012), înregistrează în prezent o tendință de scădere. Se pot observa disparități teritoriale și etnice importante, cu o participare mai redusă pentru zonele rurale și semnificativ mai redusă în cazul romilor.

[62.] În pofida eforturilor depuse în acest domeniu, abandonul școlar timpuriu

rămâne ridicat, în special în rândul copiilor din comunitățile dezavantajate, al elevilor din mediul rural și al copiilor de etnie romă, cu o tendință de creștere pentru 2010/2011 în contextul crizei economice. În ceea ce privește familiile sărace din comunitățile dezavantajate, 1 din 4 copii abandonează școala înainte de a termina cursurile învățământului primar și doar jumătate dintre copiii înscriși în clasa a 5-a reușesc să termine cursurile învățământului secundar. Această tendință este mai acută pentru băieții din categoria de vârstă 11-14 ani, indiferent de localizarea sau etnia acestora.

- [63.] Neînscrierea în sistemul de educație este, de asemenea, o problemă. Un raport UNICEF 2012¹⁰ arată că, în perioada 2005-2009, numărul copiilor cu vârste cuprinse între 7-10 ani aflați în afara sistemului de învățământ a crescut de 2,5 ori, ajungând la aproape 8% din populația cu vârstă școlară primară. Aproximativ 5% dintre copiii din categoria de vârstă 11-14 ani se află în aceeași situație.
- [64.] O altă provocare importantă este reprezentată de creșterea ratelor de abandon școlar timpuriu pentru învățământul liceal în ultimii ani, ca urmare a închiderii școlilor profesionale. Creșterea atractivității formării profesionale, împreună cu crearea unor sisteme adecvate de consiliere și orientare și îmbunătățirea flexibilității și a accesului la sistemul de formare profesională sunt esențiale pentru a reduce rata abandonului școlar timpuriu pentru acest nivel de educație.
- [65.] Îmbunătățirea calității educației este o prioritate pentru perioada următoare. Evaluările la nivel național și internațional indică deficiențe considerabile în domeniul științelor, al matematicii, precum și al citirii și înțelegerii, raportat la nivelul UE. În 2009, între 40% și 47% dintre elevii români au fost clasificați ca având un nivel scăzut al acestor competențe-cheie - mai mult de două ori decât media UE și foarte departe de criteriul de referință Europa 2020 de 15%. Discrepanțele constatate în funcție de zona de reședință (urbană/rurală) și de resursele existente în școli reprezintă provocări importante pentru implementarea de măsuri inteligente și eficiente de îmbunătățire a calității programelor pentru perioada următoare. Se va sprijini punerea în aplicare a unor metode de predare inovatoare și de evaluare a competențelor-cheie. Formarea personalului, împreună cu dezvoltarea curriculei (inclusiv prin integrarea TIC) ar trebui să fie, de asemenea, sprijinite pentru îmbunătățirea calității educației.
- [66.] În 2011, 20,4% dintre persoanele cu vârste cuprinse între 30-34 ani aveau studii terțiare, înregistrând o creștere semnificativă din 2007, cu 13,9%. Pe de altă parte, participarea la învățământul terțiar a scăzut brusc, cu aproape 20% în perioada 2007-2012, ajungând la 33%, pentru anul universitar 2011/2012. Aceasta este cea mai mică valoare din 2003 și indică probleme grave în ceea ce privește accesul la învățământul terțiar și, pe mai departe, în ceea ce privește asigurarea unei calități durabile a forței de muncă. Dificultățile privind accesul sunt strâns legate de zona de reședință, doar 19% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 19-23 ani din zonele rurale participând la învățământul terțiar, în comparație cu 43,8%, din mediul urban. Rata scăzută de absolvire la examenul de bacalaureat este un motiv important pentru lipsa de participare la

învățământul terțiar.

- [67.] Legăturile dintre universități, institute de cercetare și piața forței de muncă sunt slab dezvoltate, ceea ce duce la o relevanță scăzută a învățământului terțiar pentru nevoile pieței forței de muncă. Subfinanțarea din domeniul CDI este o barieră importantă pentru dezvoltare și una dintre principalele cauze ale „exodului de creiere” pe care România l-a cunoscut în ultimii ani.
- [68.] Eforturile ar trebui să fie orientate spre îmbunătățirea calității și flexibilității programelor universitare, împreună cu creșterea relevanței lor pentru piața forței de muncă și consolidarea colaborării dintre universități, întreprinderi și domeniul cercetării. Internaționalizarea învățământului terțiar va fi, de asemenea, sprijinită.
- [69.] Participarea populației la programele de învățare pe tot parcursul vieții este, de asemenea, scăzută (1,6% în 2011, înregistrând o îmbunătățire de doar 0,3% față de 2007) și nu compensează participarea scăzută la educația formală. Participarea la programele de învățare pe tot parcursul vieții este deosebit de scăzută în rândul persoanelor cu un nivel scăzut de educație și calificare profesională, precum și pentru persoanele din zonele rurale. În plus, învățarea în rândul adulților este, de obicei, asociată locului de muncă și nu are ca rezultat o recunoaștere formală a competențelor.
- [70.] Sunt necesare îmbunătățiri semnificative în acest domeniu în ceea ce privește crearea de oportunități pentru îmbunătățirea abilităților și competențelor persoanelor în funcție de nevoile pieței muncii. Vor fi sprijinite activitățile de orientare și consiliere, precum și acțiunile care vizează consolidarea capacităților pentru furnizorii de formare profesională continuă (*continuous professional development* - CVT), cu accent pe zonele slab reprezentate. Se vor încuraja parteneriatele cu mediul de afaceri - inclusiv pentru crearea și implementarea unor programe eficiente de ucenicie și stagii - în vederea creșterii relevanței pentru piața muncii a programelor dezvoltate. Intervențiile vor fi adaptate astfel încât să permită exploatarea la maximum a avantajelor comparative potențiale și regionale existente ale regiunilor. De asemenea, se va încuraja orientarea către zonele de avantaj competitiv și sectoarele cu valoare adăugată mare.

Sănătatea

- [71.] Promovarea unei stări bune de sănătate este o parte integrantă a Strategiei Europa 2020, strategia UE de creștere economică pe 10 ani. Mai precis, politica de sănătate este importantă pentru obiectivele strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă și favorabilă incluziunii, deoarece:
- menținerea unei populații sănătoase și active pentru mai mult timp are un impact pozitiv asupra productivității și competitivității
 - inovarea poate ajuta la crearea unui sector al sănătății mai sustenabil și la găsirea de noi tratamente medicale
 - sectorul sănătății joacă un rol important în îmbunătățirea competențelor și crearea de locuri de muncă, deoarece include 1 din 10 lucrători cu cea mai mare calificare din UE

- cu o creștere preconizată de 45% a numărului de persoane cu vârste mai mari sau egale cu 65 de ani în următorii 20 de ani, în centrul dezbaterii politice se va afla finanțarea costurilor în creștere de asistență medicală și accesul la o viață demnă și independentă pentru persoanele în vârstă.
- [72.] Dintre cele 7 inițiative emblematice ale Strategiei Europa 2020, cele mai relevante 4 pentru sănătatea publică sunt: (1) O Uniune a inovării, (2) O agendă digitală pentru Europa, (3) O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă și (4) Platforma europeană de combatere a sărăciei. Dintre cele patru inițiative, FSE și PO Capital Uman se concentrează în principal pe ultimele două¹¹.
- [73.] În conformitate cu Strategia Europa 2020, Strategia Națională privind sănătatea 2014-2020 prevede: „O națiune de oameni sănătoși și productivi, prin accesul la servicii de calitate de prevenire, curative și de reabilitare, prin utilizarea eficientă și eficace a resurselor disponibile și promovarea standardelor ridicate și a celor mai bune practici”¹²
- [74.] Sectorul sănătății reprezintă, de asemenea, un pilon important în abordarea multidimensională privind reducerea sărăciei și a excluziunii sociale, cu un efect de pârgie asupra categoriilor vulnerabile și a comunităților defavorizate.
- [75.] În ceea ce privește provocările cu care se confruntă România în prezent, în pofida progresului înregistrat pe parcursul ultimelor două decenii, acestea se referă la **calitatea scăzută a serviciilor de sănătate și accesul inegal la acestea**¹³. În plus, serviciile de sănătate au un caracter profund **teritorial** și se află într-o strânsă corelație cu factorii de sărăcie¹⁴. Rezultatele privind starea de sănătate sunt, în general, mult mai bune în București-Ilfov decât în orice altă regiune și foarte slabe în cele mai sărace regiuni, Nord-Est și Sud-Est. Rezultatele privind starea de sănătate sunt substanțial mai slabe în zonele rurale decât în zonele urbane din aceeași regiune, categoriile de persoane sărace sau în vârstă fiind cele mai vulnerabile¹⁵.
- [76.] România se numără printre țările cu cele mai mari procente ale populației care consideră că nevoile sale de sănătate nu sunt satisfăcute (11,9% din populație în 2011, comparativ cu 3,4% la nivelul UE). Percepția nevoilor nesatisfăcute crește odată cu vârsta și este mai acută în cazul persoanelor sărace. Aproape jumătate din persoanele sărace nu apelează la serviciile de sănătate, chiar dacă au avut o nevoie urgentă.
- [77.] Populația rurală este cea mai vulnerabilă din punctul de vedere al accesului la serviciile de sănătate, atât din cauza izolării geografice (infrastructura medicală este concentrată în zonele urbane: în mediul rural se află doar 11% din spitale, 8% din cabinetele medicale specializate și 20,5% din total farmaciilor), precum și din cauza lipsei unei informări adecvate. Dificultăți specifice pot fi observate pentru anumite categorii vulnerabile, cum ar fi romii, care se confruntă atât cu excluziunea formală, cât și cu cea informală, având ca rezultat rate mai mici de vaccinare pentru copiii romi, o incidență mai mare a bolilor cronice și chiar o speranță de viață mai mică (studiile arată că speranța de viață pentru populația de etnie romă este cu 8-10 ani sub nivelurile înregistrate pentru populația generală).
- [78.] Pentru majoritatea indicatorilor de sănătate, România prezintă disparități substanțiale față de media UE și înregistrează performanța cea mai slabă sau

aproape cea mai slabă. Una dintre principalele deficiențe constă în *Servicii de sănătate subdezvoltate și rezultatele privind starea de sănătate*. Dintre cele patru nevoi de dezvoltare identificate în Acordul de Parteneriat¹⁶, direct legate de sectorul de sănătate, POCU își propune să contribuie la:

- *Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor de sănătate, în special în zonele rurale și în zonele urbane defavorizate*, prin intervenții integrate susținute privind incluziunea și reducerea sărăciei în comunități, dezvoltarea și sprijinirea resurselor umane, măsuri de conștientizare și de educare.
- *Îmbunătățirea capacității de cercetare, cu scopul de a crește calitatea serviciilor care se reflectă în rezultatele cercetării în domeniul specifice de sănătate*, prin acțiuni specifice care să vizeze îmbunătățirea competențelor și a calificărilor resurselor umane și încurajarea carierelor în domeniul cercetării.
- *Îmbunătățirea rezultatelor în domeniul sănătății, în special în ceea ce privește sănătatea maternă și neonatală și cele cinci patologii care reprezintă majoritatea cazurilor de morbiditate adultă*, prin acțiuni care să vizeze dezvoltarea și sprijinirea resurselor umane, sensibilizarea și educarea, sprijinirea grupurilor vulnerabile/țintă.

[79.] Prioritățile propuse pentru finanțare în sectorul de sănătate se referă la:

- Acțiuni integrate pentru a răspunde nevoilor persoanelor, categoriilor și comunităților vulnerabile, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării la educație, a integrării pe piața forței de muncă, a accesului la locuințe, la servicii sociale, de sănătate și culturale, precum și acțiuni de combatere a discriminării.
- Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și la tratamente de calitate, inclusiv la asistență medicală de urgență, asistență medicală primară, dezvoltarea de servicii medicale și de asistență socială integrate, inclusiv la nivel de comunitate, cu accent pe serviciile oferite în ambulatoriu și prin dezvoltarea unor servicii integrate de asistență medicală primară cu sprijinul telemedicinii.
- Sensibilizarea opiniei publice, îmbunătățirea informării și educării în ceea ce privește problemele de sănătate și sociale, inclusiv discriminarea romilor, prevenirea violenței în familie, a abuzului de substanțe și a traficului de persoane.
- Îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor în rândul specialiștilor din domeniul sănătății, ca o condiție prealabilă pentru creșterea calității serviciilor.
- Promovarea responsabilității sociale prin sensibilizarea opiniei publice, diseminarea informațiilor și a bunelor practici.

[80.] În conformitate cu **Recomandările specifice de țară**¹⁷, România își propune să continue reformele din sectorul sănătății pentru a crește eficiența, calitatea și accesibilitatea acestuia, în special pentru persoanele defavorizate și comunitățile din zone îndepărtate și izolate, și, de asemenea, pentru a reduce gradul de utilizare excesivă a asistenței medicale spitalicești, inclusiv prin

consolidarea îngrijirii în ambulatoriu.

- [81.] Astfel cum prevede **Programul Național de Reformă 2011-2013**¹⁸, România urmărește *îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la serviciile de sănătate* prin dezvoltarea unei infrastructuri adecvate de asistență medicală și prin creșterea calității serviciilor medicale. România va îmbunătăți asistența medicală în zonele îndepărtate și/sau în zonele economice defavorizate, iar infrastructura de care dispun furnizorii de servicii medicale va fi modernizată. Un prim pas pentru a atinge acest obiectiv este acela de a *pune în aplicare programe naționale de sănătate, cu scopul de a aborda principalele probleme de sănătate publică și nevoile persoanelor care aparțin categoriilor vulnerabile*.
- [82.] O altă prioritate este aceea de a oferi și garanta accesul tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate, prin asigurarea unor resurse umane calificate. Eforturile vor fi orientate, de asemenea, spre îmbunătățirea nivelului de competențe și cunoștințe ale profesioniștilor din domeniul sănătății, cu scopul de a îmbunătăți nivelul serviciilor. În acest sens, vor fi concepute activități specifice de instruire și consiliere. Dezvoltarea sistemului de asistență primară și ambulatorie, cu scopul de a găsi formule viabile pentru a oferi asistență medicală primară permanentă, inclusiv în zonele rurale, este, de asemenea, avută în vedere ca mijloc de a atinge obiectivul de reformare a sistemului național de sănătate.
- [83.] În ceea ce privește asistența medicală, gândirea strategică a fost în principal influențată de nevoile populației; principalele probleme de sănătate care au fost definite ca fiind prioritare au fost cele pentru care indicatorii de sănătate pentru România se situează sub media europeană, cum ar fi mortalitatea maternă și infantilă, screeningul pentru cancerul de col uterin etc. Un alt motiv care a stat la baza deciziilor a fost acela de a se oferi servicii adecvate (servicii de calitate), care să răspundă în mod eficient nevoii prioritare de sănătate.

Măsurile din cadrul POCU vor avea ca scop îmbunătățirea accesului la îngrijire medicală primară și tratamente, inclusiv îngrijirea medicală de urgență și primară. Se va încuraja dezvoltarea unor servicii de sănătate și asistență socială integrate, în special la nivel de comunitate (de asemenea, cu implicarea sectorului ONG). Eforturile vor avea ca scop reducerea presiunii la nivelul asistenței medicale terțiare prin dezvoltarea serviciilor la nivel de comunitate și a celor prevăzute în ambulatoriu, de asemenea, prin promovarea utilizării telemedicinii și a altor tipuri de sisteme electronice. Măsurile din acest domeniu vor fi corelate cu intervenții planificate în cadrul Programului Operațional Regional și Programului Național de Dezvoltare Rurală (pentru dezvoltarea infrastructurii medicale și sociale) și a PO Competitivitate (în raport cu soluțiile electronice și bazate pe TIC).

- 1.1.2. O justificare pentru alegerea obiectivelor tematice, a priorităților de investiții aferente și a alocărilor financiare, ținând seama de Acordul de Parteneriat, pe baza identificării necesităților regionale și, după caz, naționale, inclusiv necesitatea de abordare a dificultăților identificate în recomandările specifice corespunzătoare adresate fiecărei țări, adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, precum și recomandările corespunzătoare ale Consiliului adoptate în

conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, ținând seama de evaluarea ex-ante.

Tabelul 1: Justificare pentru selectarea obiectivelor tematice și a priorităților de investiții

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
<p>Obiectivul tematic nr. 8 - Promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor</p>	<p>8.1. Prioritatea de investiții (i) accesul la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandare specifică de țară: îmbunătățirea participării pe piața muncii, precum și a capacității de inserție profesională și a productivității forței de muncă, prin revizuirea și consolidarea politicilor active pe piața muncii, pentru a oferi instruire și servicii individuale</i> • <i>Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în perspectiva anului 2020</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>România are o rată de ocupare semnificativ mai mică (63,8% în 2012) comparativ cu media UE-27 și mult mai mică comparativ cu obiectivul național stabilit în contextul Strategiei Europa 2020 (70%). În timpul recesiunii rata șomajului a rămas relativ scăzută, dar cele mai multe cazuri sunt neînregistrate. Aproximativ 30% din populația inclusă în categoria de vârstă 20-64 ani este inactivă din punct de vedere economic.</p> <p>În plus, având în vedere deficitul general al locurilor de muncă pe piața românească a forței de muncă, categoriile care se confruntă cu anumite dezavantaje au șanse scăzute în competiția de pe piața muncii.</p>
	<p>8.2. Prioritate de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandarea specifică de țară: combaterea șomajul în rândul tinerilor și punerea în aplicare fără întârziere a Planului Național pentru Stimularea inserției profesionale a tinerilor 2013</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Situația tinerilor pe piața muncii s-a deteriorat de-a lungul perioadei de criză economică, cu rate de ocupare a forței de</p>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
	marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;	<p>muncă în rândul tinerilor și rate de activitate printre cele mai scăzute din UE în 2012 (23,9 % și 30,9 %), în timp ce rata șomajului în rândul tinerilor s-a ridicat la 22,7% în 2012. Rata scăzută de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor, chiar în perioada premergătoare crizei, arată dificultăți persistente pentru tineri într-o piață a muncii care prezintă un deficit brut de oportunități de angajare.</p> <p>România înregistrează, de asemenea, un procent ridicat și în creștere al tinerilor din categoria NEET (16,8% în 2012), cu disparități regionale semnificative.</p>
	<p>8.3. Prioritatea de investiții (iii) activități independente, antreprenariat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Strategia Națională privind Competitivitatea 2014-2020</i> • <i>Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în perspectiva anului 2020</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Antreprenoriatul, inclusiv ocuparea pe cont propriu, ar trebui încurajate ca mijloace de promovare a competitivității și de a contribui la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, în conformitate cu obiectivele stabilite în documentele strategice naționale.</p> <p>Rata ridicată de închidere a afacerilor noi, în special ca efect al crizei economice (18% în 2009 și 14,2% în 2010), alături de variațiile semnificative ale densității afacerilor care se observă la nivel regional, impun implementarea unor măsuri specifice de promovare a creării de afaceri și de activități pe cont propriu, ca mijloace de stimulare a dezvoltării locale și coeziunii sociale.</p>
	<p>8.5. Prioritate de investiții (v) Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și a antreprenorilor;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>România se confruntă cu neconcordanțe semnificative între competențe și cererea</p>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
		<p>pieței forței de muncă, aspecte caracteristice în contextul unui nivel slab de competențe profesionale și de programe de formare profesională și terțiare care nu sunt adaptate în mod adecvat la nevoile pieței. Acest lucru se traduce printr-o capacitate scăzută de inserție profesională și un nivel scăzut de productivitate a muncii, în toate sectoarele economice.</p>
	<p>8.7 Prioritate de investiții (vii) modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - îmbunătățirea capacității Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă de creștere a calității și a acoperirii serviciilor sale.</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Potrivit Recomandării specifice pentru România, calitatea serviciilor active de ocupare, a serviciilor de căutare a locurilor de muncă și de reconversie profesională este încă relativ scăzută. Capacitatea administrativă limitată nu permite furnizarea unor politici active eficiente privind piața forței de muncă prin servicii personalizate de calitate, nici o mai bună integrare a politicilor active și pasive pentru piața forței de muncă.</p>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
<p>Obiectivul tematic nr. 9 - Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare</p>	<p>9.2. Prioritate de investiții (ii) Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - combarerea sărăciei și implementarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020</i> • <i>Programul Național de Reformă: reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și excluziune socială cu 580.000</i> • <i>Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020</i> • <i>Strategia Națională de Sănătate 2014-2020</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>România are o rată ridicată a sărăciei, care a fost exacerbată de impactul crizei financiare și economice. Sărăcia are un caracter profund localizat, iar nevoile comunităților afectate și ale populației sunt foarte diverse. Este nevoie de o abordare integrată, care să aibă ca scop îmbunătățirea nivelului de educație, îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a accesului la piața forței de muncă, precum și îmbunătățirea accesului la o infrastructură de bază de calitate, pentru a răspunde nevoilor comunităților afectate.</p>
	<p>9.4. Prioritate de investiții (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandările specifice de țară - continuarea reformelor din sectorul sănătății pentru a crește eficiența, calitatea și accesibilitatea acestuia, în special pentru persoanele defavorizate și comunitățile îndepărtate și izolate, și, de asemenea, pentru a reduce gradul de utilizare excesivă a asistenței medicale spitalicești, inclusiv prin încurajarea îngrijirii în ambulatoriu.</i> • <i>Programul Național de Reformă are ca scop îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de</i>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
		<p><i>asistență medicală, inclusiv în zonele îndepărtate și/sau în zonele economice defavorizate.</i></p> <p>Sistemul de protecție socială se confruntă cu multe lacune și incoerențe, fiind subdezvoltat, în special în zonele rurale. Serviciile sociale furnizate la nivel de comunitate sunt slab dezvoltate sau lipsesc. România se confruntă, de asemenea, cu disparități substanțiale față de media UE și înregistrează performanța cea mai slabă sau aproape cea mai slabă. Pentru a atinge obiectivele stabilite prin PNR, România trebuie să abordeze principalele probleme de sănătate publică și să țină cont de nevoile persoanelor care aparțin categoriilor vulnerabile.</p>
	<p>9.5 Prioritate de investiții (v) promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidaritate pentru a facilita accesul la locuri de muncă;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - reducerea sărăciei</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> • <i>Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020</i> <p>Gradul scăzut de utilizare, acoperire și adecvare a beneficiilor sociale rămâne o provocare pentru eficacitatea politicii sociale actuale de reducere a sărăciei. În acest sens, potențialul economiei sociale de sprijinire a integrării pe piața muncii a categoriilor vulnerabile și trecerea la modele de afaceri, împreună cu rolul său în crearea de locuri de muncă și dezvoltarea serviciilor locale acolo unde piața sau mecanismele publice eșuează trebuie consolidat și exploatat.</p>
	<p>9.6 Prioritate de investiții (vi) strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - atenuarea sărăciei</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> • <i>Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români</i>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
		<p><i>aparținând minorității romilor pentru perioada 2012-2020</i></p> <p>Sărăcia este concentrată în mod semnificativ în zonele rurale din România, unde este asociată cu privarea de locuințe și, în mare parte, cu condiții precare de salubritate (toaletă, baie, apă curentă). Infrastructura de bază (drumuri, alimentare cu apă și canalizare) și serviciile din zonele rurale sunt încă subdezvoltate, împiedicând creșterea economică, ocuparea forței de muncă, reducând atractivitatea pentru investiții și având un impact negativ asupra calității vieții populației din mediul rural.</p>
<p>Obiectiv tematic nr. 10 - Efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării și al formării profesionale în vederea dobândirii de competențe și a învățării pe tot parcursul vieții</p>	<p>10.1. Prioritate de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - Accelerarea reformei în sectorul de educație; - implementarea strategiei naționale privind abandonul școlar timpuriu, cu accent pe un acces mai bun la servicii de educație de calitate pentru copiii preșcolari, inclusiv pentru copiii de etnie romă.</i> • <i>Programul Național de Reformă: atingerea unei rate de 11,3% a abandonului școlar timpuriu până în 2020</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Cu o rată de 17,3% în 2012, abandonul școlar timpuriu este o provocare importantă pentru România, departe de obiectivul național stabilit prin Programul Național de Reformă și cu mult peste media UE de 13,55. Copiii și tinerii care provin din medii dezavantajate, elevii din mediul rural, romii și persoanele care au nevoi educaționale speciale sunt categoriile cele mai expuse acestui risc.</p>
	<p>10.2. Prioritate de investiții (ii) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandările specifice de țară - alinierea învățământului terțiar la nevoile pieței muncii și îmbunătățirea accesului pentru persoanele</i>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
	<p>terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate</p>	<p><i>defavorizate;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Programul Național de Reformă: creșterea procentului populației cu studii superioare la 26,7% până în 2020</i> • <i>Strategia Națională pentru învățământul terțiar</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>În 2011, s-a înregistrat un procent de 20,4% al populației cu vârste cuprinse între 30-34 de ani cu studii superioare și, deși rata de absolvire a crescut semnificativ din 2007 (cu aproape 14%), rata de frecvență urmează o tendință îngrijorătoare (cu o scădere de aproape 20% în 2011/2012, comparativ cu 2007). Accesul la învățământul superior este deosebit de dificil pentru persoanele din zonele rurale și pentru cei aparținând comunităților vulnerabile. În plus, legăturile dintre universități, institute de cercetare și piața forței de muncă sunt slab dezvoltate, ceea ce duce la o relevanță scăzută a învățământului terțiar pentru nevoile pieței muncii.</p>
	<p>10.3. Prioritate de investiții (iii) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Programul Național de Reformă prevede un obiectiv de 10% în ceea ce privește participarea la activități de învățare pe tot parcursul vieții (pentru populația cu vârste de 25-64 ani).</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Numai 1,6% dintre adulții din forța de muncă au participat în 2011 la educația și formarea profesională formală, mai puțin de o cincime din media UE-27 de 8,9%, și nu compensează participarea redusă la educația formală. Participarea la programele de învățare pe tot parcursul vieții este deosebit de scăzută în rândul persoanelor cu un nivel scăzut de educație și calificare profesională, precum și pentru persoanele din zonele rurale.</p>

Obiectiv tematic selectat	Prioritatea de investiții selectată	Justificarea selectării
	<p>10.4. Prioritate de investiții (iv) sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Recomandări specifice de țară - accelerarea reformelor în învățământul profesional și tehnic pentru alinierea învățământului terțiar la nevoile pieței muncii;</i> • <i>Programul Național de Reformă</i> • <i>Acordul de Parteneriat</i> <p>Neconcordanțele dintre competențe și cererea pieței muncii sunt caracteristice pentru o mare parte a programelor de formare profesională și de învățământ terțiar, nivelul scăzut al competențelor profesionale fiind o provocare specifică. Nivelurile scăzute ale productivității muncii sunt o consecință directă și persistentă a acestei situații.</p>

SECȚIUNEA 2. AXELE PRIORITARE

2.A O descriere a axelor prioritare, altele decât asistența tehnică

2.A.1 Axa prioritară 1: Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"

ID-ul axei prioritare	AP 1
Denumirea axei prioritare	Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"

Priorități de investiții

Prioritate de investiții	
AP 1: Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"	
Prioritatea de investiții 1.1	8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;

Obiective specifice, aferente priorităților de investiții

ID	PI 1.1 8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;
Obiectiv Specific	Asigurarea faptului că tinerii (cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani) din regiunile Centru, Sud-Est și Sud Muntenia fie au un loc de muncă, fie urmează o formă de educație sau de formare (reconversie) profesională (la patru luni după părăsirea școlii sau a sistemului de învățământ terțiar)
Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii	Reducerea numărului de NEET în regiunile care beneficiază de sprijin (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

Prioritate de investiții	PI 1.1 8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de
--------------------------	--

	muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri
--	--

În concordanță cu Recomandările Specifice de Țară privind combaterea șomajului în rândul tinerilor și implementarea Planului național pentru stimularea ocupării tinerilor, precum și cu prevederile Acordului de Parteneriat pentru 2014-2020, obiectivul specific ce trebuie îndeplinit în cadrul acestei priorități de investiții este de a asigura că tinerii (cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani) din regiunile Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia fie dețin un loc de muncă, fie urmează un program de educație sau de formare (reconversie), la patru luni după părăsirea școlii sau a sistemului de învățământ terțiar. Pentru a obține rezultatul anticipat, respectiv *reducerea numărului de NEET din regiunile ce beneficiază de sprijin*, intervențiile preconizate în cadrul acestei axe prioritare vor fi finanțate din **Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"** (ILMT) și vor contribui la îndeplinirea obiectivelor prevăzute pentru ILMT la nivelul UE.

Pentru a îmbunătăți situația generală a tinerilor și pentru a facilita tranziția acestora către piața muncii, a fost elaborată o abordare multidimensională pentru susținerea reintegrării tinerilor NEET prin oferirea unor oportunități de educație, formare sau angajare. Acțiunile din cadrul acestei axe prioritare se concentrează pe oameni și nu pe sistemele și instrumentele necesare pentru îmbunătățirea situației generale pe piața forței de muncă sau care au legătură cu sistemul de învățământ.

Acțiunile prevăzute au drept scop atât îmbunătățirea nivelului de abilități și competențe al tinerilor NEET, cât și încurajarea participării lor pe piața muncii și a antreprenoriatului, în contextul creșterii mobilității și prin facilitarea accesului la informațiile necesare în vederea adaptării la noul mediu.

Sunt susținute, de asemenea, antreprenoriatul și crearea de noi întreprinderi de către tinerii NEET, prin înființarea unui program special în cadrul programului existent pentru tinerii debutanți în afaceri, „Schema Tinerilor Debutanți”. În plus, sunt prevăzute continuarea acordării de sprijin pentru întreprinderile nou create și pentru cele existente, prin activități de consiliere și formare (inclusiv de formare în domeniul antreprenoriatului), precum și furnizarea altor servicii de sprijin pentru întreprinderi, menite să asigure sustenabilitatea intervențiilor implementate. Acestea pot îmbrăca forma unui sistem de vouchere sau pot fi programate alte instrumente, care vor face obiectul unei analize ulterioare privind beneficiile și oportunitatea unor astfel de mecanisme.

În vederea atingerii obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:

Îmbunătățirea nivelului de educație și competențe

- ▶ Susținerea tinerilor care abandonează școala de timpuriu și a celor cu un nivel redus de competențe pentru a se reintegra în sistemul de educație și de formare sau în programe de educație de tip *a doua șansă*, care să le permită să obțină calificările ce le lipsesc (inclusiv prin furnizarea de stimulente financiare)
- ▶ Participare la programe de formare, formare profesională continuă și învățământ vocațional
- ▶ Evaluare și certificare pentru recunoașterea competențelor dobândite în context informal și non-formal

Încurajarea participării pe piața muncii

- ▶ Furnizarea de stimulente financiare pentru încurajarea angajatorilor pentru a crea noi locuri de muncă sau pentru angajarea pe locurile deja vacante a tinerilor NEETs
- ▶ Acordarea de subvenții pentru a încuraja tinerii să profite de șansele de angajare, inclusiv prin participarea la programe de ucenicie și stagii, cu accent asupra tinerilor cu cele mai mici șanse de angajare
- ▶ Acces la servicii personalizate, precum traseul profesional, consiliere, stagii personalizate, sprijin prin mecanisme de căutare a unui loc de muncă, crearea unui profil al candidatului pentru găsirea locului de muncă potrivit etc.

Încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu

- ▶ Acordarea de sprijin financiar în cadrul programelor menite să promoveze antreprenoriatul și crearea de companii noi (prin adaptarea programului existent pentru tinerii debutanți în afaceri, „Schema Tinererilor Debutanți”)
- ▶ Instituirea unui sistem de sprijin (pe bază de vouchere) pentru a oferi consiliere și formare în domeniul antreprenoriatului, în vederea creării de întreprinderi și a oferirii de susținere în continuare prin programe de tutorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor

Încurajarea mobilității forței de muncă

- ▶ Promovarea mobilității forței de muncă, prin furnizarea de informații privind ofertele de locuri de muncă, stagii, programe de ucenicie și sprijin disponibil în diferite zone și regiuni, de exemplu prin intermediul unor servicii și sisteme care încurajează persoanele să se mute și să lucreze în alte regiuni ale țării
- ▶ Asigurarea unui sprijin adecvat pentru a ajuta tinerii care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune să se adapteze la noul lor mediu (prin acces la informații privind aspecte precum aranjamentele locative sau primele pentru mobilitate)

Acțiuni pentru încurajarea participării la schemele de sprijin

- ▶ Dezvoltarea de strategii eficiente dedicate tinerilor, inclusiv campanii de informare și conștientizare, având în vedere identificarea și înregistrarea la serviciul public de ocupare a forței de muncă sau la centrele pentru sprijinirea tinerilor, cu accent pe tinerii din categoria NEETs și luând în considerare situația lor diferită (cei ce au părăsit timpuriu școala, cei care nu au reușit să-și găsească un loc de muncă după terminarea educației secundare cu sau fără calificare și absolvenții de învățământ superior, persoanele sărace, persoanele cu nivel de educație scăzut sau minoritățile etnice)
- ▶ Acțiuni partenoriale care conduc la facilitarea găsirii de locuri de muncă sau educație
- ▶ Acțiuni ce conduc la îmbunătățirea accesului tinerilor din categoria NEETs la informații despre serviciile furnizate de Serviciul Public de Ocupare și sprijin disponibil, inclusiv prin întărirea parteneriatului între serviciul public de ocupare a forței de muncă, angajatorii din mediul privat, furnizorii de orientare în carieră, instituții pentru educație și pregătire profesională și organizații de tineret.

Acțiunile programate în cadrul axelor prioritare 2, 3, 4 și 5 sunt complementare intervențiilor planificate în cadrul acestei priorități de investiții și vor susține intervențiile dedicate tinerilor din categoria NEET din regiunile care nu sunt eligibile pentru **Inițiativa ”Locuri de muncă pentru tineri”**, precum și activitățile specifice care își propun să promoveze ocuparea forței de muncă și incluziunea socială și să îmbunătățească, în același timp, nivelul de educație al tinerilor.

2.A.2. Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET

ID-ul axei prioritare	AP 2
Denumirea axei prioritare	Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET

Priorități de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	
AP 2: Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET	
Prioritatea de investiții 2.1	8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;

Obiective specifice, aferente priorităților de investiții

<i>ID</i>	PI 2.1 8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;
<i>Obiectiv Specific</i>	Asigurarea faptului că tinerii din categoria NEET (cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani) din regiunile ce beneficiază de sprijin sunt încadrați fie în muncă, fie într-un program educațional sau de formare (reconversie) în termen de maximum patru luni de la părăsirea școlii sau a sistemului de învățământ terțiar
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Reducerea numărului de tineri din categoria NEET din regiunile care beneficiază de sprijin (BI, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 2.1 8.2. Prioritatea de investiții (ii) integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile
---------------------------------	--

marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;

În concordanță cu recomandările specifice de țară privind combaterea șomajului în rândul tinerilor și implementarea imediată a planului național pentru stimularea ocupării tinerilor, precum și cu prevederile Acordului de Parteneriat pentru 2014-2020, obiectivul specific ce trebuie atins în cadrul acestei priorități de investiții este de a asigura că tinerii (cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani) din regiunile care nu sunt eligibile pentru ILMT fie sunt încadrați profesional, fie urmează un program de educațional sau de formare (reconversie), la patru luni după părăsirea școlii sau a sistemului de învățământ terțiar.

Pentru a îmbunătăți situația generală a tinerilor și pentru a facilita tranziția acestora pe piața muncii, a fost elaborată o abordare multidimensională cu scopul de a susține reintegrarea tinerilor din categoria NEET din regiunile care nu sunt eligibile pentru ILMT, prin oportunități de educație, formare sau angajare. Acțiunile prevăzute au drept scop atât îmbunătățirea nivelului de abilități și competențe al tinerilor din categoria NEET, cât și încurajarea participării pe piața muncii și a antreprenoriatului, în contextul creșterii mobilității și prin facilitarea accesului la informațiile necesare în vederea adaptării la noul mediu. Activitățile de sprijin, precum consilierea și formarea, inclusiv în domeniul antreprenoriatului și al serviciilor de susținere a întreprinderilor nou înființate, își propun să asigure sustenabilitatea intervențiilor implementate.

În plus, intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții vor susține, de asemenea, acțiunile de perfecționare a sistemelor și a mecanismelor necesare în vederea îmbunătățirii educației și a accesului la locuri de muncă pentru tineri, precum sprijinul pentru elaborarea unor programe de educație și formare și acțiunile menite să încurajeze școlile și centrele de formare profesională să ofere îndrumare continuă privind anteprenoriatul și dezvoltarea întreprinderilor.

Vor beneficia, de asemenea, de sprijin crearea și elaborarea unor abordări care să încurajeze parteneriatul între serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă, instituțiile de învățământ și formare profesională, serviciile de orientare profesională și alte servicii specializate care vizează tineretul – precum organizațiile neguvernamentale sau centrele și asociațiile de tineret – ca mijloc care să faciliteze tranziția de la șomaj sau inactivitate la educație sau activitate profesională.

În contextul tuturor intervențiilor aplicate, se va încuraja utilizarea soluțiilor digitale și inovatoare, care să permită accesul adecvat la informații privind sprijinul disponibil și să conducă la creșterea mobilității și a cooperării.

În cadrul acestei priorități de investiții sunt prevăzute, de asemenea, mecanisme specifice pentru asigurarea de sprijin permanent tinerilor care abandonează sistemele de sprijin și nu mai beneficiază de mecanismele de ajutor direct, pentru a promova reactivarea acestora și participarea activă pe piața muncii.

În vederea realizării obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

Acțiuni pentru încurajarea participării la sisteme de sprijin

- ▶ Elaborarea unor strategii de comunicare eficace adresate tinerilor, inclusiv campanii de informare și de conștientizare, în vederea înregistrării la serviciile de ocupare a forței de muncă, cu accent asupra tinerilor vulnerabili care se confruntă cu multiple obstacole (cum ar fi excluziunea socială, sărăcia sau discriminarea) și asupra tinerilor din categoria NEET, ținând seama de proveniența lor diversă (caracterizată în special

de sărăcie, dizabilitate, nivel scăzut de educație sau apartenență la o minoritate etnică)

Acțiuni în parteneriat menite să faciliteze căutarea unui loc de muncă & participarea la un program de formare

- ▶ Acțiuni menite să îmbunătățească accesul tinerilor la informații despre serviciile și mijloacele disponibile de sprijin, inclusiv prin consolidarea parteneriatelor dintre furnizorii de servicii de ocupare a forței de muncă, furnizorii de servicii de orientare profesională, instituțiile de învățământ și de formare și serviciile de sprijinire a tineretului
- ▶ Dezvoltarea unor parteneriate între serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă, instituțiile de educație și de formare, serviciile de orientare profesională și alte servicii specializate care vizează tineretul (organizații neguvernamentale, centre și asociații de tineret) care să faciliteze tranziția de la șomaj, inactivitate sau educație la un loc de muncă

Îmbunătățirea nivelului de educație și competențe

- ▶ Susținerea tinerilor care abandonează școala timpuriu și a celor cu un nivel redus de competențe pentru a se reintegra în activități de educație sau de formare sau în programe de educație de tip a doua șansă, care să le permită să obțină calificările ce le lipsesc (inclusiv prin furnizarea de stimulente financiare)
- ▶ Susținerea creării și dezvoltării programelor de educație și formare și asigurarea relevanței curriculei (inclusiv pentru programele educație de tip a doua șansă), cu scopul de a oferi tinerilor competențele necesare (inclusive competențe TIC/informaticice)

Încurajarea participării pe piața muncii

- ▶ Acordarea de subvenții pentru a încuraja tinerii să profite de oportunitățile de angajare, inclusiv prin participarea la programe de ucenicie și stagii, cu accent asupra tinerilor cu cele mai mici șanse de angajare
- ▶ Acces la servicii personalizate, precum planificarea carierei, consiliere, stagiu personalizat, sprijin prin mecanisme de căutare a unui loc de muncă, crearea unui profil al candidatului pentru găsirea locului de muncă potrivit etc.
- ▶ Acordarea de subvenții pentru salarii și angajări, pentru a încuraja angajatorii să creeze noi oportunități pentru tineri, precum ucenicia, stagiatura sau plasarea într-un loc de muncă, în special pentru cei cu cele mai mici șanse de angajare

Încurajarea antreprenoriatului și a activităților economice independente

- ▶ Acțiuni menite să încurajeze școlile, inclusiv centrele de formare profesională, precum și serviciile de ocupare a forței de muncă, să promoveze și să furnizeze îndrumare continuă privind spiritul antreprenorial și activitățile economice independente pentru tineri, inclusiv prin cursuri de antreprenoriat
- ▶ Sprijin pentru un program menit să promoveze antreprenoriatul și înființarea de noi afaceri (similar sau o adaptare a programului existent pentru tinerii debutanți în afaceri, „Schema Tinerilor Debutanți”)
- ▶ Stabilirea unui sistem de sprijin (pe bază de vouchere) care să ofere consiliere și formare în domeniul antreprenoriatului în vederea creării de afaceri, precum și susținere continuă prin programe de tutorat pentru creșterea și consolidarea

afacerilor

- ▶ Crearea și dezvoltarea unor servicii de sprijin și sensibilizarea privind șansele și perspectivele potențiale oferite de ocuparea pe cont propriu, inclusiv prin intermediul unei cooperări mai strânse între serviciile de ocupare a forței de muncă, cele de sprijin pentru întreprinderi și furnizorii de (micro)finanțare

Încurajarea mobilității forței de muncă

- ▶ Promovarea mobilității forței de muncă prin furnizarea de informații privind ofertele de locuri de muncă, stagiile, programele de ucenicie și sprijinul disponibil în diferite zone și regiuni, de exemplu prin intermediul unor servicii și sisteme care încurajează persoanele să se mute și să lucreze în ale regiuni ale țării.
- ▶ Asigurarea unui sprijin adecvat pentru a ajuta tinerii care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune să se adapteze la noul lor mediu (prin acces la informații privind aspecte precum aranjamentele locative sau primele pentru mobilitate)

Sprijin continuu

- ▶ Crearea și aplicarea de mecanisme pentru reactivarea tinerilor care abandonează sistemele de activare și care nu mai au acces la prestații
- ▶ Susținerea unor activități inovatoare, precum noile rețele media „locuri de muncă pentru tinerii NEET”, precum și a mobilității, inclusiv a mobilității „digitale” (precum platformele electronice de informații, platformele digitale care facilitează învățarea la distanță și mobilitatea)

Complementar intervențiilor planificate în cadrul acestei priorități de investiții, acțiunile programate în cadrul axelor prioritare 1, 3 și 4, care includ intervenții specifice menite să promoveze ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și educația, vor aborda și nevoile tinerilor NEET din cele trei regiuni eligibile pentru **Inițiativa ”Locuri de muncă pentru tineri”** și vor susține, de asemenea, alte activități specifice care își propun să promoveze ocuparea forței de muncă și incluziunea socială și să îmbunătățească, în același timp, nivelul de educație al tinerilor.

2.A.3. Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți

ID-ul axei prioritare	AP 3
Denumirea axei prioritare	Locuri de muncă pentru toți

Priorități de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	
AP 3 „Locuri de muncă pentru toți”	
Prioritatea de investiții 3.1	8.1. Prioritatea de investiții (i) acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactice, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă;

Prioritatea de investiții 3.2	8.3 Prioritatea de investiții (iii) activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;
Prioritatea de investiții 3.3	8.5 Prioritatea de investiții (v) Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor
Prioritatea de investiții 3.4	8.7 Prioritatea de investiții (vii) modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante

Obiective specifice, aferente priorităților de investiții

<i>ID</i>	PI 3.1 8.1. Prioritatea de investiții (i) acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă
<i>Obiectiv Specific</i>	Îmbunătățirea participării pe piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, vizând în special șomerii pe termen lung, persoanele inactive, femeile, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele din mediul rural.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Creșterea ratei de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, vizând în special șomerii pe termen lung, persoanele inactive, femeile, tinerii, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele din mediul rural.

<i>ID</i>	PI 3.2 8.3 Prioritatea de investiții (iii) activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și
-----------	--

	mijlocii inovatoare;
<i>Obiectiv Specific</i>	Încurajarea antreprenoriatului și a înființării de întreprinderi, cu accent special pe sectoarele prioritare (inteligentă, creștere, export, etc.)
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Creșterea densității întreprinderilor, în special în domeniile deficitare

<i>ID</i>	PI 3.3 8.5 Prioritatea de investiții (v) Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor
<i>Obiectiv Specific</i>	Sprijinirea dezvoltării întreprinderilor în sectoarele prioritare și lanțuri valorice conectate, astfel cum au fost identificate în SNC și în SN-CDI
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Creșterea productivității muncii în sectoarele prioritare/țintă

<i>ID</i>	PI 3.4 8.7 Prioritatea de investiții (vii) modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante
<i>Obiectiv Specific</i>	Consolidarea capacității instituțiilor de pe piața muncii de a oferi servicii de înaltă calitate, adaptate nevoilor pieței muncii
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Capacitate îmbunătățită a instituțiilor de pe piața muncii de a oferi servicii de înaltă calitate, adaptate nevoilor pieței muncii

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 3.1 8.1. Prioritatea de investiții (i) acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de
---------------------------------	---

muncă

În conformitate cu recomandările specifice de țară, pentru îmbunătățirea participării pe piața muncii, consolidarea capacității de inserție profesională și a productivității forței de muncă, precum și în conformitate cu dispozițiile Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în perspectiva anului 2020 și ale Acordului de Parteneriat, obiectivul specific al prezentei priorități de investiții este îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă, în special pentru șomerii de lungă durată, persoanele inactive, femeii, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele din mediul rural.

Acțiunile planificate în acest sens vor avea ca rezultat creșterea ratei de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru șomerii de lungă durată, persoanele inactive, femeii, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele din mediul rural, prin implementarea unui set complex de măsuri, vizând îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru aceste categorii de persoane, precum și creșterea gradului de inserție profesională, prin îmbunătățirea aptitudinilor și a competențelor acestora și prin creșterea mobilității forței de muncă.

Se prevăd intervenții specifice atât pentru angajatori, prin oferirea de subvenții pentru crearea de noi oportunități pentru membrii grupurilor vizate, cât și pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, prin formare personalizată și activități de consiliere. Mobilitatea profesională va fi încurajată, inclusiv cu ajutorul instrumentelor inovatoare și digitale.

Intervențiile planificate vor contribui și la incluziunea activă, prin sprijin specific acordat recrutării și adaptării condițiilor de muncă în beneficiul persoanelor cu dizabilități și prin crearea de facilități de sprijin pentru mamele singure, precum și prin încurajarea aplicării unui program de lucru flexibil.

În vederea atingerii obiectivelor avute în vedere în prezenta prioritate de investiții, vor fi sprijinite prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- ▶ acordarea de consultanță și soluții individuale de sprijin, cum ar fi acțiuni de orientare profesională și prealabile reinsertiei profesionale, pentru a stimula ocuparea forței de muncă, în special oportunitățile de angajare pe termen lung apărute ca urmare a modificărilor structurale de pe piața muncii;
- ▶ acordarea de subvenții pentru salarii și pentru procesul de recrutare, care să încurajeze angajatorii să creeze noi oportunități pentru persoanele care caută un loc de muncă și pentru persoanele inactive, cum ar fi subvențiile pentru ucenicie, stagiu sau plasament, în special pentru persoanele cu șanse mici de angajare (persoane aflate în șomaj de lungă durată, femeii, tinerii, lucrători în vârstă, persoane de etnie romă, persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile);
- ▶ implementarea proiectelor care au ca scop promovarea incluziunii active (conform soluțiilor identificate), cum ar fi adaptarea condițiilor de muncă în beneficiul persoanelor cu dizabilități și crearea de facilități de sprijin pentru mamele singure, aplicarea unui program de lucru flexibil;
- ▶ stimulente financiare și suportarea costurilor angajatorilor în cazul angajării de persoane care provin din categorii dezavantajate, în special persoane cu dizabilități;
- ▶ promovarea mobilității profesionale prin furnizarea de informații cu privire la ofertele de locuri de muncă, stagii și ucenicii și sprijin disponibil în diverse zone, regiuni, de

exemplu prin intermediul serviciilor și al programelor care încurajează persoanele să se transfere și să lucreze în interiorul țării;

- ▶ acordarea de sprijin adecvat pentru a ajuta persoanele inactive și persoanele în căutarea unui loc de muncă, care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune, să se adapteze la noul lor mediu (prin acces la informații privind aspecte cum ar fi locuințele, primele de mobilitate);
- ▶ sprijinirea activităților independente inovatoare, în beneficiul persoanelor care caută un loc de muncă, cu precădere pentru șomerii de lungă durată, persoanele inactive, femei, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, persoanele din mediul rural, inclusiv prin încurajarea utilizării mijloacelor digitale și a noilor mijloace media.

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 3.2 8.3. Prioritatea de investiții (iii) activități independente, antreprenariat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare
<p>În conformitate cu Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 și ale Strategiei Naționale privind Ocuparea Forței de Muncă în perspectiva anului 2020, precum și cu obiectivele stabilite în Acordul de Parteneriat, obiectivul specific al acestei priorități de investiții este acela de a încuraja antreprenariatul și înființarea de noi afaceri ca mijloc de promovare a competitivității și de creștere a ocupării forței de muncă, cu un accent special pe sectoarele prioritare, cum ar fi specializarea inteligentă, creșterea și exportul.</p> <p>Intervențiile planificate vor viza creșterea densității întreprinderilor, în special în zonele deficitare, puțin reprezentate.</p> <p>Acțiunile includ acordarea de consiliere continuă, în domeniul antreprenoriatului și al ocupării pe cont propriu, pentru tinerii sub 35 de ani (ca activitate complementară intervențiilor planificate în cadrul Priorității de investiții 1.1). Se va iniția un program specific de subvenții, în contextul programului existent de sprijinire a tinerilor antreprenori, „Schema Tinererilor Debutanți”, care va viza crearea de întreprinderi în sectoarele prioritare. De asemenea, se va acorda sprijin suplimentar după înființarea întreprinderilor, pentru a crește rata de supraviețuire a noii afaceri, contribuind astfel la sustenabilitatea intervențiilor. În acest sens, va fi pus în aplicare un sistem specific de vouchere, care să acopere costurile serviciilor de consultanță și de mentorat necesare entităților nou înființate, sprijinind astfel dezvoltarea afacerilor și crearea de locuri de muncă.</p> <p>Vor fi puse la dispoziția afacerilor existente servicii de sprijin, astfel încât să crească contribuția acestora la dezvoltarea regională și la crearea de locuri de muncă. Ținând cont de dificultățile întâmpinate de numeroșii beneficiari pentru a asigura resursele financiare necesare realizării corespunzătoare a proiectelor acestora, sprijinul va fi acordat și pentru identificarea surselor de finanțare disponibile pentru sprijinirea creșterii afacerilor.</p> <p>Acțiunile vor viza și promovarea dezvoltării echilibrate a regiunilor, prin promovarea conversiei către activități non-agricole în zonele rurale. Ținând cont de faptul că o mare parte a persoanelor din mediul rural lucrează în agricultură, va fi esențială diversificarea activităților în aceste zone și transferul către activități cu o valoare ridicată pentru</p>	

promovarea coeziunii economice și sociale, în special în contextul unui număr ridicat de persoane inactice și de persoane care lucrează ca membri neremunerați ai familiei și ținând cont de contribuția scăzută a agriculturii la PIB-ul regional. Activitățile respective vor fi selectate ținându-se cont de potențialul de dezvoltare regional, pentru a exploata avantajele comparative existente.

Pentru a atinge obiectivele prevăzute în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi sprijinite prin FSE următoarele tipuri de activități:

- ▶ acordarea de orientare permanentă în domeniul antreprenoriatului și al ocupării pe cont propriu pentru tineri, inclusiv prin cursuri de antreprenoriat [pe lângă programul **Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"** (YEI) și cele pentru tinerii care nu au un loc de muncă, nu urmează o formă de educație sau program de formare (NEET), care se adresează tinerilor care au până la 35 de ani];
- ▶ sprijinirea unui program care are ca scop promovarea antreprenoriatului și crearea de noi afaceri (similar programului existent „Schema Tinerilor Debutanți”) (pentru tinerii cu vârste cuprinse între 25 și 35 de ani, pe lângă YEI și NEET);
- ▶ organizarea de cursuri de formare, consiliere și alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) pentru afacerile nou înființate, pentru îmbunătățirea practicilor de management și de dezvoltare a afacerilor (sprijin după înființare) – prin intermediul sistemului de vouchere sau al altor instrumente;
- ▶ înființarea și dezvoltarea de servicii de sprijinire a afacerilor nou înființate și a celor existente, inclusiv servicii de consultanță și de mentorat, oferirea de informații privind oportunitățile financiare – prin intermediul voucherelor sau al altor instrumente;
- ▶ acțiuni de promovare a diversificării și conversiei către activitățile non-agricole, prin stimularea activităților independente și a înființării de noi afaceri în zonele rurale (inclusiv stimulente financiare, orientare profesională și consiliere pentru afaceri), ținând cont de potențialul de dezvoltare al regiunii.

<i>Prioritate de investiții</i>	<p>PI 3.3</p> <p>8.5. Prioritatea de investiții (v) Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor</p>
<p>România se confruntă cu decalaje semnificative între competențe și cererile pieței muncii, care sunt caracteristice majorității forței de muncă, în contextul unui nivel scăzut de competențe profesionale și de programe de pregătire profesională și terțiară neadaptate cerințelor pieței. În acest context și în conformitate cu Recomandările specifice fiecărei țări, pentru îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a productivității forței de muncă, precum și în conformitate cu Acordul de Parteneriat, obiectivul specific al prezentei priorități de investiții este sprijinirea dezvoltării întreprinderilor în sectoarele prioritare și lanțurile valorice conectate, astfel cum au fost identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 și în Strategia Națională pentru CDI.</p> <p>Intervențiile sprijinite vor viza realizarea unei productivități crescute a muncii în sectoarele prioritare și în sectoarele vizate. În acest sens, se va acorda sprijin întreprinderilor din sectoarele prioritare și lanțurile valorice conectate, pentru îmbunătățirea politicilor și proceselor de resurse umane ale acestora, precum și pentru adaptarea la noile provocări ale pieței și valorificarea oportunităților existente. Se va acorda sprijin activităților de formare și de consiliere a angajaților, pentru a crește adaptabilitatea acestora și pentru a spori</p>	

productivitatea la nivelul întreprinderilor sprijinite. Sprijinul va fi acordat numai beneficiarilor din sectoarele prioritare și lanțurile valorice conectate, astfel cum au fost identificați în strategiile naționale relevante, cum ar fi Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020, Strategia Națională pentru Export, Strategia națională pentru CDI și cea pentru Agricultură.

Abordările bazate pe parteneriate și schimbul de bune practici vor fi sprijinite, de asemenea, pentru a se obține rezultate îmbunătățite atât la nivel sectorial cât și de-a lungul întregului lanț valoric. Va fi încurajată mobilitatea lucrătorilor, inclusiv e-mobilitatea, cu scopul de a îmbunătăți disponibilitatea și corelarea competențelor, în afara barierelor geografice.

Pe de altă parte, intervențiile vor viza și îmbunătățirea condițiilor generale de muncă, prin sprijin specific pentru înființarea și implementarea unor mecanisme care să vizeze reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie, precum și în vederea promovării egalității de șanse și creșterea participării active pe piața muncii pentru toate categoriile de lucrători.

Pentru realizarea obiectivelor stabilite în prezenta prioritate de investiții, vor fi sprijinite prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- sprijinirea afacerilor din sectoarele prioritare și lanțurile valorice conectate (astfel cum au fost identificate în SNC, SN Export, SN CDI, SN Agricultură) cu privire la:
 - ▶ formarea și consilierea angajaților cu privire la noile tehnologii și procese puse în aplicare;
 - ▶ evaluarea și certificarea recunoașterii competențelor acumulate în context nonformal și informal
 - ▶ participarea la programe de schimb de experiență și facilitarea schimbului de bune practici, în vederea dezvoltării activităților desfășurate de mediul de afaceri și pentru a îmbunătăți rezultatele obținute de acestea.

În plus, în cadrul proiectelor de sprijinire a uneia sau a ambelor activități prezentate, sprijinul poate fi acordat pentru:

- ▶ îmbunătățirea politicilor și a procedurilor de resurse umane ale companiilor, pentru a spori adaptabilitatea acestora la nevoile pieței muncii;
- ▶ reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie;
- ▶ egalitatea pe piața muncii;
- ▶ corelarea competențelor și e-mobilitate.

Acțiunile complementare, care vizează dezvoltarea competențelor angajaților în alte sectoare (nevizate de prezenta prioritate de investiții) vor fi sprijinite în cadrul activităților dedicate persoanelor care caută un loc de muncă (PI 3.1), a celor de sprijinire a învățării pe tot parcursul vieții și a formării continue (PI 5.4).

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 3.4 8.7. Prioritatea de investiții (vii) modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante
---------------------------------	---

Progresele reale și creșterea participării pe piața muncii nu pot fi realizate în absența unor politici active și eficiente privind piața muncii și a unor servicii de calitate, adaptate nevoilor diverselor categorii de lucrători. În conformitate cu Recomandările specifice fiecărei țări, menite să crească capacitatea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă de a-și spori calitatea și diversitatea serviciilor proprii, precum și în conformitate cu Acordul de Parteneriat, obiectivul specific vizat de prezenta prioritate de investiții este consolidarea capacității instituțiilor care se ocupă de forța de muncă pentru a furniza servicii de înaltă calitate, adaptate nevoilor pieței muncii.

Acțiunile planificate pentru atingerea acestui obiectiv includ activitățile de consolidare a capacității pentru instituțiile centrale și regionale/locale, inclusiv elaborarea de proceduri de lucru, formarea și consilierea personalului pentru a-și exercita cu eficiență atribuțiile în ceea ce privește măsurile definite în PI 1.1 - PI 3.3. Schimbul de bune practici și crearea de parteneriate cu alte state membre vor fi, de asemenea, sprijinite pentru atingerea aceluiași obiectiv.

Pentru îmbunătățirea înțelegerii nevoilor diverselor categorii de lucrători, vor fi sprijinite activitățile de colectare de date și de analiză (angajați, șomeri de lungă durată, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, persoane aparținând categoriilor vulnerabile) la toate nivelurile teritoriale relevante (național/regional/local), precum și la nivel sectorial. Activitățile viitoare vor viza și înțelegerea nevoilor specifice ale angajatorilor și ale altor actori implicați, cum ar fi asociațiile profesionale, pentru promovarea dezvoltării unei forțe de muncă adaptabile, în contextul nevoilor în schimbare ale economiei.

Realizarea unui mecanism eficient de căutare a unui loc de muncă, precum și programele de îmbunătățire a mobilității muncii la nivel regional și local vor fi sprijinite pentru a îmbunătăți capacitatea de implementare în ceea ce privește intervențiile avute în vedere în Prioritățile de investiții corespunzătoare Obiectivului tematic 8.

Stabilirea de parteneriate și mecanisme de cooperare cu actorii relevanți de pe piața muncii (cum ar fi patronatele, sindicatele, asociațiile profesionale, partenerii sociali) va fi sprijinită în vederea colectării de informații privind nevoile diversilor actori economici și sociali și îmbunătățirii nivelului de răspuns.

Se va consolida utilizarea platformelor și a soluțiilor digitale, în special pentru facilitarea mobilității lucrătorilor (inclusiv e-mobilitatea) și pentru a asigura obținerea la timp și prelucrarea (centralizată) a informațiilor, precum și pentru a evita duplicarea și suprapunerea acțiunilor sprijinite și a beneficiilor asociate.

În vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezenta prioritate de investiții, vor fi sprijinite prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- ▶ formarea personalului din instituțiile de ocupare a forței de muncă, pentru creșterea capacității acestora de a implementa intervențiile planificate în cadrul PI 1.1 – PI 3.3;
- ▶ elaborarea de proceduri și alte acțiuni de consolidare a capacităților în vederea creșterii capacității instituțiilor care se ocupă de forța de muncă la nivel regional/local;
- ▶ activități de prospectare și de analiză pentru a obține informații privind nevoile în continuă schimbare ale pieței muncii, pentru diverse categorii de lucrători și alți actori implicați (de exemplu, nevoile angajatorilor dintr-un sector anume);
- ▶ analize menite să crească nivelul de informare cu privire la nevoile persoanelor care caută un loc de muncă și ale celor inactive, vizând în special persoanele aflate în

șomaj de lungă durată, femeile, tinerii, lucrătorii în vârstă, persoanele de etnie romă, persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, inclusiv la nivel teritorial (regional, local);

- ▶ crearea și dezvoltarea de instrumente și platforme digitale, facilitarea furnizării la timp și a prelucrării informațiilor privind toate tipurile de intervenții la nivel local/teritorial/național;
- ▶ elaborarea de mecanisme eficiente de căutare a unui loc de muncă, inclusiv prin noile soluții digitale/media și, locale, regionale sau naționale;
- ▶ crearea unor scheme eficiente de mobilitate, pentru facilitarea mobilității forței de muncă la nivel regional și național și consolidarea mobilității forței de muncă prin furnizarea de informații despre ofertele de locuri de muncă, stagii și ucenicii, precum și despre sprijinul disponibil în zone, regiuni și țări diferite, de exemplu prin servicii și programe care încurajează oamenii să se relocheze și să lucreze în interiorul țării, inclusiv prin rețeaua națională EURES;
- ▶ sprijin pentru înființarea și operarea rețelei naționale EURES, din perspectiva reformei EURES
- ▶ crearea și consolidarea de parteneriate cu patronatele, sindicatele, partenerii sociali, angajatori privați și furnizori de servicii de formare vocațională, agenții pentru muncă temporară, parteneri sociali etc., pentru a înțelege mai bine și pentru a răspunde nevoilor actorilor economici și sociali;
- ▶ sprijinirea acțiunilor coordonate cu partenerii sociali și mediul de afaceri (cum ar fi crearea de parteneriate, dezvoltarea de platforme comune etc.) pentru creșterea ocupării forței de muncă, precum și a oportunităților profesionale și a legăturilor cu piața muncii;
- ▶ schimbul de bune practici cu alte state membre, dezvoltarea de parteneriate pentru punerea în aplicare de activități comune

2.A.4. Axa Prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

ID-ul axei prioritare	AP 4
Denumirea axei prioritare	Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Priorități de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	
AP 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei	
Prioritatea de investiții 4.1	9.2 Prioritatea de investiții (ii) Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
Prioritatea de investiții 4.2	9.6 Prioritatea de investiții (vi) Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
Prioritatea de investiții 4.3	9.5 Prioritatea de investiții (v) promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale

	și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă
Prioritatea de investiții 4.4	9.4 Prioritatea de investiții (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general

Obiective specifice, aferente priorităților de investiții

<i>ID</i>	PI 4.1 9.2 Prioritatea de investiții (ii) Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
<i>Obiectiv Specific</i>	Promovarea incluziunii active și reducerea incidenței sărăciei în rândul minorității rome și a altor comunități dezavantajate din zonele urbane și rurale
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reducerea incidenței sărăciei în comunitățile de romi asistate ✓ Reducerea incidenței sărăciei în alte comunități dezavantajate

<i>ID</i>	PI 4.2 9.6 Prioritatea de investiții (vi) Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
<i>Obiectiv Specific</i>	Promovarea incluziunii active și reducerea incidenței sărăciei în rândul minorității rome și a altor comunități dezavantajate din zonele urbane și rurale
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reducerea incidenței sărăciei în comunitățile de romi asistate ✓ Reducerea incidenței sărăciei în alte comunități dezavantajate

<i>ID</i>	PI 4.3 9.5 Prioritatea de investiții (v) promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă;
<i>Obiectiv Specific</i>	Dezvoltarea economiei sociale și promovarea antreprenoriatului social
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Structuri dezvoltate și funcționale ale economiei sociale

<i>ID</i>	PI 4.4 9.4 Prioritatea de investiții (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general
<i>Obiectiv Specific</i>	Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală și sociale, precum și la servicii sociale de interes general, caracterizate de costuri moderate și de calitate, prin promovarea tranziției către servicii integrate la nivelul comunității
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Număr crescut de persoane care beneficiază de servicii de asistență medicală și sociale de calitate la nivelul comunității

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 4.1 9.2. Prioritatea de investiții (ii) Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
<p>În concordanță cu recomandările specifice de țară privind reducerea sărăciei și implementarea eficace a Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor, precum și cu Acordul de Parteneriat, intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții își propun să promoveze incluziunea activă și să reducă incidența sărăciei în rândul minorității rome și al altor comunități dezavantajate din zonele urbane și rurale. Măsurile planificate vor contribui, de asemenea, la îndeplinirea obiectivului asumat în cadrul Programului Național de Reformă, acela de reducere cu 580.000 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020.</p> <p>Rezultatele anticipate – respectiv reducerea incidenței sărăciei în comunitățile asistate de romi, pe de o parte, și în celelalte comunități dezavantajate, pe de altă parte – reflectă abordarea urmată în cadrul intervenției, care include măsuri specifice ce vizează populația romă și intervenții separate ce vizează alte comunități dezavantajate.</p> <p>Acțiunile vor răspunde nevoilor identificate ale comunităților asistate și vor avea în vedere îmbunătățirea nivelului de educație și a realizărilor pe plan educațional, reducerea abandonului școlar timpuriu, îmbunătățirea accesului și a participării pe piața muncii și combaterea discriminării. Aflate în strânsă legătură cu investițiile programate în cadrul Programului Operațional Regional (POR) și ale Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor contribui, de asemenea, la îmbunătățirea accesului la servicii sociale și de asistență medicală caracterizate de costuri moderate și de calitate. Intervențiile vor fi adaptate comunității și vor avea scopul de a consolida incluziunea socială, precum și responsabilitatea socială și participarea voluntară a cetățenilor.</p> <p>Se va încuraja, de asemenea, înființarea unor rețele de cooperare și susținere, pentru a crește participarea comunității la programele puse în practică, a spori motivația și responsabilitatea participanților locali, precum și pentru a crea și valorifica sinergii între</p>	

diversele măsuri implementate. Această abordare va încuraja, de asemenea, schimbul de bune practici și împărtășirea exemplurilor de succes.

În vederea realizării obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- ▶ Stabilirea unui sistem de sprijin pentru creșterea participării la activitățile de educație și formare și a realizărilor obținute în cadrul acestora și reducerea abandonului școlar timpuriu (pachet complet care să acopere costurile de transport și masă, asigurarea materialelor educaționale etc.)
- ▶ Acordarea de stimulente financiare persoanelor din cadrul comunităților pentru a profita de șansele de angajare, inclusiv pentru a participa la programe de ucenicie și stagii, cu accent asupra persoanelor cu cele mai mici șanse de angajare
- ▶ Susținerea înființării de afaceri noi în cadrul comunității și a creării de noi locuri de muncă
- ▶ Sprijin pentru dezvoltarea de afaceri în comunitate, însoțită de crearea de locuri de muncă și de utilizarea resurselor locale
- ▶ Acoperirea costurilor aferente funcționării adecvate a centrelor socio-medicale multifuncționale create (inclusiv a cheltuielilor de personal)
- ▶ Promovarea inițiativelor voluntare, creșterea responsabilității sociale și a implicării cetățenilor în domeniu
- ▶ Susținerea actorilor publici și privați pentru elaborarea și implementarea unor acțiuni dedicate în cadrul comunităților asistate, conform nevoilor identificate
- ▶ Crearea unor rețele de sprijin și de cooperare, stabilirea de parteneriate, inclusiv pentru schimbul de bune practici, activități de consolidare a capacității și transfer de know-how cu alte comunități și cu actorii relevanți la nivel de țară sau din alte state membre
- ▶ Îmbunătățirea accesului la informații pentru membrii comunităților defavorizate
- ▶ Campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active, prin combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse

Intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții vor aborda problemele comunităților dezavantajate care nu se califică pentru prioritatea „dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității”, după cum rezultă din exercițiile de cartografiere existente (de exemplu, cele efectuate de BM). Sprijinul se va acorda fie pe baza strategiei existente pentru dezvoltare locală, fie individual, pe baza unor nevoi justificate de diferiții actori din cadrul comunității. Cheltuielile de tip FEDR vor fi asigurate din finanțarea încrucișată disponibilă.

În ceea ce privește implementarea, sunt planificate cereri de propuneri separate pentru comunitățile de romi și pentru alte comunități dezavantajate. Împărțirea estimată a fondurilor alocate acestei priorități de investiții va permite ca un procent de ...% din fonduri să fie distribuit către investițiile în comunitățile de romi, iar ...% către investițiile în alte comunități. Pentru cele două categorii diferite de intervenții se prevăd rezultate și indicatori separați.

Acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor fi complementare celor implementate în cadrul PI 4.2, dedicate dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, în care se vor realiza intervenții integrate adresate comunităților care se califică pentru această prioritate conform exercițiilor de cartografiere efectuate de Banca Mondială și alte instituții.

În plus, intervențiile din cadrul acestei PI vor fi completate de investiții în infrastructură, iar acestea vor fi finanțate prin Programul Operațional Regional și prin Programul Național de Dezvoltare Rurală.

<p><i>Prioritate de investiții</i></p>	<p>PI 4.2 9.6. Prioritatea de investiții (vi) Strategii de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității</p>
<p>În concordanță cu recomandările specifice de țară privind reducerea sărăciei și implementarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor, precum și cu Acordul de Parteneriat, intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții sunt menite să promoveze incluziunea activă și să reducă incidența sărăciei în rândul minorității romi și al altor comunități dezavantajate din zonele urbane și rurale. Comunitățile pentru care se planifică intervenții au fost prioritizate în baza exercițiilor de cartografiere efectuate de Banca Mondială și cuprind zonele expuse celui mai mare risc de sărăcie și excluziune socială. Măsurile planificate vor contribui, de asemenea, la îndeplinirea obiectivului-țintă asumat în cadrul Programului Național de Reformă, acela de reducere cu 580.000 a numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020.</p> <p>Rezultatele anticipate – respectiv reducerea incidenței sărăciei în comunitățile asistate de romi, pe de o parte, și în celelalte comunități dezavantajate, pe de altă parte – reflectă abordarea urmată în cadrul intervenției, care include măsuri specifice ce vizează populația romă și intervenții separate ce vizează alte comunități dezavantajate.</p> <p>Intervențiile din cadrul acestei PI vor fi aplicate în mod integrat (infrastructură plus măsuri de intervenție comunitară fără caracter normativ) în comunitățile care se califică pentru această prioritate conform exercițiilor de cartografiere efectuate de Banca Mondială. Fie se va acorda sprijin pe baza strategiilor de dezvoltare locală existente, fie, în cazul în care aceste strategii nu sunt finalizate, se va acorda sprijin pentru elaborarea acestora. Intervențiile susținute în cadrul acestei priorități vor beneficia de sprijin în cadrul a două programe operaționale separate și vor fi puse în aplicare conform metodologiei stabilite în axa prioritară (selecția proiectelor se va realiza de către un comitet comun, constituit din membri ai celor două autorități de management implicate). În cazul zonelor urbane, strategiile de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității vor fi implementate împreună cu Programul Operațional Regional, iar în zonele rurale sprijinul pentru infrastructură va fi acordat prin PNDR.</p> <p>În ceea ce privește implementarea, sunt prevăzute cereri de propuneri separate pentru comunitățile de romi și pentru alte comunități dezavantajate. Împărțirea estimată a fondurilor alocate acestei priorități de investiții permite ca ...% din fonduri să fie distribuite către investițiile în comunitățile de romi, iar% către alte comunități. Pentru cele două categorii diferite de intervenții se prevăd rezultate și indicatori separați.</p> <p>În vederea realizării obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiecte integrate (infrastructură plus măsuri de tip FSE) pentru reducerea sărăciei și a excluziunii sociale în comunitățile defavorizate de romi (și în alte comunități dezavantajate, în conformitate cu cererile de propuneri lansate), inclusiv: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Stabilirea unui sistem de sprijin pentru creșterea participării la activitățile de educație 	

și formare și a rezultatelor obținute în cadrul acestora și reducerea abandonului școlar timpuriu (pachet complet care acoperă costurile de transport și masă, asigurarea materialelor educaționale etc.)

- ▶ Acordarea de stimulente financiare persoanelor din cadrul comunităților pentru a profita de șansele de angajare, inclusiv pentru a participa la programe de ucenicie și stagii, cu accent asupra persoanelor cu cele mai mici șanse de angajare
- ▶ Susținerea înființării de afaceri noi în cadrul comunității și a creării de noi locuri de muncă
- ▶ Sprijin pentru dezvoltarea afacerilor în comunitate, însoțită de crearea de locuri de muncă și de utilizarea resurselor locale
- ▶ Promovarea inițiativelor voluntare, creșterea responsabilității sociale și a implicării cetățenilor în domeniu
- ▶ Acoperirea costurilor aferente funcționării adecvate a centrelor socio-medicale multifuncționale (inclusiv a cheltuielilor de personal)
- ▶ Formarea personalului în unitățile socio-medicale create
- ▶ Crearea unor rețele de sprijin și de cooperare, stabilirea de parteneriate, inclusiv pentru diseminarea de bune practici, activități de consolidare a capacității și transferul de know-how cu alte comunități și cu actorii relevanți la nivel de țară sau din alte state membre
- ▶ Îmbunătățirea accesului la informații pentru membrii comunităților defavorizate
- ▶ Campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active, prin combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse

În plus, va fi instituit un mecanism de sprijin specific pentru dezvoltarea și implementarea a unor proiecte/strategii (inclusiv promovarea proiectelor integrate finanțate în cadrul mai multor PO) în comunitățile de romi și în alte comunități dezavantajate.

Acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor fi complementare celor puse în aplicare în cadrul PI 4.1, care vor susține acțiunile din cadrul comunității ce nu se califică pentru prioritatea „dezvoltare plasată sub responsabilitatea comunității”, după cum rezultă din exercițiile de cartografiere efectuate de Banca Mondială și alte instituții.

<i>Prioritate de investiții</i>	<p>PI 4.3</p> <p>9.5. Prioritatea de investiții (v) promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidaritate pentru a facilita accesul la locuri de muncă</p>
---------------------------------	---

În concordanță cu recomandarea specifică de țară privind reducerea sărăciei, precum și cu Acordul de Parteneriat și cu strategiile naționale relevante, acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor fi destinate dezvoltării sociale și promovării antreprenoriatului social.

Ca urmare, prin aplicarea acțiunilor prevăzute în cadrul acestei priorități de investiții vom dezvolta structuri funcționale de economie socială, ce vor susține integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și tranziția către modele noi de afaceri. În plus, dezvoltarea

economiei sociale va contribui la crearea de locuri de muncă și la dezvoltarea serviciilor locale, acolo unde mecanismele de piață sau publice nu dau rezultate.

Acțiunile vor avea drept scop asigurarea sprijinului necesar pentru înființarea unor noi întreprinderi sociale de inserție (cel puțin 30% dintre angajați vor aparține unui grup dezavantajat), prin stabilirea unui program de microgranturi care să includă sprijin financiar, precum și sprijin pentru activități de formare și consiliere în legătură cu înființarea și dezvoltarea întreprinderilor.

În plus, se va oferi sprijin întreprinderilor sociale existente, prin furnizarea unor servicii de formare și consiliere în vederea dezvoltării și consolidării activității.

De asemenea, se va acorda sprijin pentru îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de entitățile sociale. În acest scop, acțiunile planificate cuprind formarea personalului din domeniul economiei sociale (inclusiv în domeniul asistenței medicale și al educației), precum și luarea de măsuri menite să asigure o integrare mai ușoară a persoanelor vulnerabile în viața economică și socială, precum și îmbunătățirea serviciilor comunitare pentru categoriile vulnerabile.

Vor fi susținute, de asemenea, activitățile de cercetare privind cele mai bune practici în domeniu, precum și crearea și consolidarea parteneriatelor între actorii relevanți (angajatori, instituții de pe piața muncii, instituții de învățământ, autorități publice, parteneri sociali etc).

În vederea realizării obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- ▶ Sprijin pentru înființarea unor noi întreprinderi sociale de inserție (formare, consiliere, stimulente financiare), printr-un program de microgranturi
- ▶ Susținere constând în formare și consiliere pentru întreprinderile sociale existente, în vederea dezvoltării și consolidării activității
- ▶ Formarea personalului care activează în domeniul economiei sociale (în legătură cu aspecte sociale, medicale, educaționale), inclusiv a personalului din sectorul ONG-urilor sau a voluntarilor
- ▶ Cercetări privind cele mai adecvate intervenții și bune practici în legătură cu nevoile persoanelor vulnerabile și ale comunităților dezavantajate
- ▶ Acțiuni ce au drept scop îmbunătățirea serviciilor integrate comunitare pentru persoanele vulnerabile
- ▶ Inițiative de sprijin pentru facilitarea integrării persoanelor vulnerabile la locul de muncă, mecanisme de integrare a persoanelor cu dizabilități în viața economică și activă
- ▶ Crearea și consolidarea parteneriatelor cu actorii relevanți de pe piața muncii, din sistemul de învățământ sau de asistență medicală sau din administrația locală/centrală, în vederea îmbunătățirii capacității de a presta servicii relevante și de calitate.

Acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor fi corelate cu investițiile finanțate prin Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală, în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii sociale și de asistență medicală, precum și cu investițiile susținute în cadrul priorităților de investiții 4.1 și 4.2 în comunitățile defavorizate de romi și alte comunități dezavantajate.

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 4.4 9.4. Prioritatea de investiții (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general
<p>În concordanță cu Programul Național de Reformă și cu recomandările specifice de țară privind îndeplinirea reformelor din sectorul sanitar ce au drept scop creșterea eficienței, a calității și accesibilității acestuia, în special pentru persoanele dezavantajate și pentru comunitățile din zone îndepărtate și izolate, precum și reducerea folosirii excesive a serviciilor medicale spitalicești (inclusiv prin consolidarea serviciilor de asistență medicală ambulatorie), intervențiile din cadrul acestei priorități de investiții vor contribui la îmbunătățirea accesului la servicii medicale și sociale accesibile și de calitate, prin promovarea tranziției către serviciile comunitare integrate, precum și la îmbunătățirea accesului la servicii sociale de interes general de calitate.</p> <p>Măsurile pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în domeniul social și medical vor avea drept scop consolidarea capacității instituțiilor competente din domeniul asistenței sociale, incluziunii sociale și asistenței medicale, prin întărirea capacității de colectare a datelor, analiză, prognoză și planificare strategică. Formarea personalului în aceste domenii, în vederea îmbunătățirii nivelului de aptitudini și competențe, precum și implicarea și relocarea treptată a personalului în zonele rurale vor contribui la îmbunătățirea accesului la aceste servicii pentru toate categoriile dezavantajate și vor susține, de asemenea, trecerea de la actualul sistem de îngrijire instituționalizat către servicii de calitate și accesibile, furnizate la nivelul comunității, capabile să răspundă prompt și eficient nevoilor acestora.</p> <p>În plus, trecerea către serviciile la nivelul comunității va reduce presiunea asupra sistemului medical actual. În acest scop, se va acorda sprijin pentru dezvoltarea serviciilor acordate în ambulatoriu și dezvoltarea serviciilor integrate de asistență medicală primară, cu ajutorul soluțiilor TIC, precum telemedicina. Măsurile din acest domeniu cuprind formarea și schimbul de bune practici, sprijin pentru elaborarea procedurilor necesare asigurării unei tranziții ușoare de la sistemul actual, pe baza experienței altor state membre în această privință, precum și asigurarea programelor de formare necesare pentru personalul implicat.</p> <p>De asemenea, se va acorda sprijin pentru formare în legătură cu soluțiile digitale/TIC dezvoltate în domeniul asistenței sociale și sănătate, pentru a susține funcționarea adecvată a sistemelor electronice interoperabile (e-asistență, e-sănătate) la nivel național și regional/local. Acest lucru va contribui, de asemenea, la îmbunătățirea accesului la servicii sociale și medicale pentru toate categoriile de populație și va asigura o monitorizare mai eficientă și mai eficace a beneficiilor acordate. Va crește, de asemenea, rentabilitatea prestației serviciilor.</p> <p>Având în vedere disparitățile semnificative față de valorile medii la nivelul UE în cazul majorității indicatorilor de sănătate, sunt necesare măsuri destinate îmbunătățirii stării de sănătate a populației. În acest scop, se va oferi sprijin furnizării programelor de screening pentru cele cinci boli principale care provoacă cel mai mare număr de decese înregistrate (de exemplu cancer, boli cardiovasculare, diabet, boli psihice și boli rare).</p> <p>În vederea realizării obiectivelor stabilite în cadrul acestei priorități de investiții, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Consolidarea capacităților de colectare a datelor, analiză și prognoză, planificare 	

strategică, etc., în domeniul asistenței sociale, incluziunii sociale și asistenței medicale

- ▶ Înrolarea treptată a unui număr de 2000 de asistenți medicali comunitari, cu prioritate în zonele rurale îndepărtate, începând de la 1000 de asistenți în 2015 și alți 1000 de asistenți în 2016 (din FSE – crearea de locuri de muncă vor fi suportate 1000 de salarii în 2015 și 2000 de salarii în 2016); în 2017, 1000 de salarii ar urma să fie suportate din FSE și 1000 din fonduri naționale, iar în 2018 - întreaga povară financiară va fi preluată de fondurile naționale
- ▶ Sprijin în vederea tranziției de la servicii de îngrijire instituționalizate către servicii la nivelul comunității, inclusiv prin suportarea costurilor aferente personalului care prestează aceste servicii și a costurilor asociate funcționării centrelor nou înființate (costul chiriei, dotări etc.)
- ▶ Activități de formare și consiliere ce își propun să îmbunătățească nivelul de aptitudini și competențe al personalului specializat din cadrul instituțiilor de asistență socială (și al furnizorilor de asistență medicală - se acordă prioritate personalului implicat în servicii de prevenire, personalului medical care se ocupă de principalele boli, precum boli coronariene, cancer, diabet, BPOC, boli renale cronice, hepatită cronică, etc.)
- ▶ Formarea personalului la nivelul serviciilor comunitare de îngrijire (asistenți medicali comunitari, mediatorii pentru romi, lucrători sociali, psihologi, medici de familie, etc.); formarea unor echipe interdisciplinare de specialiști
- ▶ Activități de formare și consiliere menite să îmbunătățească nivelul de aptitudini și competențe al cadrelor medicale
- ▶ Oferirea unor programe de screening pentru principalele cinci boli (de exemplu: cancer, boli cardiovasculare, diabet, boli psihice, boli rare).
- ▶ Formare, dezvoltarea procedurilor și schimb de bune practici (inclusiv subvenții și alte tipuri de ajutor financiar) pentru a asigura o tranziție ușoară de la modelele de îngrijire instituțională către îngrijirea la nivelul comunității
- ▶ Formare privind serviciile electronice și instrumentele concepute în domeniul asistenței sociale și al asistenței medicale

Acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor fi corelate cu investițiile susținute prin Programul Operațional Regional și prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, în legătură cu dezvoltarea infrastructurii sociale și medicale.

2.A.5. Axa Prioritară 5: Educație și competențe

ID-ul axei prioritare	AP 5
Denumirea axei prioritare	Educație și competențe

Priorități de investiții

AP 5: Educație și competențe	
Prioritatea de investiții 5.1	10.1. Prioritatea de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale,

	nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare
Prioritatea de investiții 5.2	<p>10.2. Prioritatea de investiții (ii) (a) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate;</p> <p>Prioritatea de investiții (iv) (b) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie</p>
Prioritatea de investiții 5.3	<p>10.3. Prioritatea de investiții (iii) (a) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite;</p> <p>Prioritatea de investiții (iv) (b) sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie</p>

Obiective specifice, aferente priorităților de investiții

ID	<p>PI 5.1</p> <p>10.1. Prioritatea de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație</p>
----	--

	și formare
<i>Obiectiv Specific</i>	Îmbunătățirea accesului și nivelului de participare la programe de educație a copiilor preșcolari și la învățământ primar și secundar de calitate.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Rezultate îmbunătățite obținute la testele de evaluare naționale.

<i>ID</i>	10.1. Prioritatea de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare
<i>Obiectiv Specific</i>	Creșterea ratei de retenție școlară în educația și formarea profesională inițială și creșterea participării la educația a grupurilor expuse riscului excluziunii.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Reducerea ratei de abandon școlar timpuriu în învățământul primar și secundar.

<i>ID</i>	PI 5.2 10.2. Prioritatea de investiții (ii) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate;
<i>Obiectiv Specific</i>	Îmbunătățirea calității și eficienței învățământului terțiar, precum și a accesului și a ratelor de participare la studiile de nivel terțiar.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Crearea unei legături mai strânse între învățământul terțiar și necesitățile pieței muncii, în special pentru sectoarele de creștere.

<i>ID</i>	PI 5.3 10.4. Prioritatea de investiții (iv) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor,
-----------	--

	adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie
<i>Obiectiv Specific</i>	Creșterea relevanței și îmbunătățirea accesului la educație și formare profesională pe tot parcursul vieții.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Creșterea ratei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții

<i>ID</i>	PI 5.4 10.3. Prioritatea de investiții (iii) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite
<i>Obiectiv Specific</i>	Îmbunătățirea relevanței dintre sistemul de educație și formare profesională și nevoile pieței muncii.
<i>Rezultatele pe care statul membru caută să le obțină prin sprijinul din partea Uniunii</i>	Creșterea ratei de ocupare printre participanții la programele de educație și formare vocațională la 12 luni după absolvire.

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 5.1 10.1 Prioritatea de investiții (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare
<p>În conformitate cu recomandarea specifică de țară privind accelerarea reformei în sistemul de învățământ și cu Acordul de Parteneriat, și având în vedere nevoia de a îmbunătăți nivelul de instruire al populației, acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor viza atingerea a două obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea accesului și nivelului de participare la programele de educație a copiilor preșcolari și la învățământul primar și secundar, inclusiv prin creșterea ratelor de retenție în sistemul de educație și formare profesională inițială și prin îmbunătățirea participării la educație a grupurilor expuse riscului de excluziune ✓ Îmbunătățirea calității și utilității învățământului obligatoriu din perspectiva pieței 	

muncii

Se preconizează că acțiunile implementate vor conduce la o reducere a ratei abandonului școlar timpuriu în învățământul primar și secundar și vor contribui la îmbunătățirea rezultatelor obținute la testele de evaluare naționale.

Măsurile care vizează îmbunătățirea accesului și participării la educație se împart, în funcție de ținta specifică, în măsuri care privesc educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) și măsuri care privesc îmbunătățirea accesului și participării la învățământul primar și secundar, inclusiv prin aplicarea unor politici de intervenție în scopul prevenirii și reducerii abandonului școlar timpuriu.

Acțiunile întreprinse în domeniul EICP vor urmări stabilirea unui cadru instituțional coerent pentru acest domeniu și, de asemenea, îmbunătățirea accesului la servicii de tip EICP de bună calitate, îndeosebi în zonele rurale și defavorizate.

Un alt set de măsuri va avea în vedere extinderea accesului și participării la învățământul primar și secundar, în scopul prevenirii și reducerii abandonului școlar timpuriu. În acest sens, vor fi concepute și implementate o serie de programe de asistență pentru acoperirea cheltuielilor pe care le presupune participarea la sistemul de învățământ. În plus, se va susține dezvoltarea și punerea în aplicare a programelor de tip SAS (school after school) în scopul prevenirii abandonului școlar timpuriu și a programelor de tip a doua șansă, ca măsuri de intervenție pentru facilitarea reintegrării în sistemul de învățământ (reducerea abandonului școlar timpuriu).

Se va acorda sprijin pentru îmbunătățirea programelor școlare și pentru consolidarea capacității furnizorilor de programe SAS/ a doua șansă (prin parteneriate cu școala) prin stimulente financiare și prin pregătirea personalului cu privire la noile programe. Acțiunile vor căuta, de asemenea, să încurajeze mobilitatea și relocarea personalului în zonele rurale și defavorizate în scopul îmbunătățirii accesului și participării la educație al copiilor din comunitățile și satele defavorizate.

De asemenea, va fi sprijinită organizarea de acțiuni și campanii de conștientizare pentru a se asigura o bună înțelegere a avantajelor pe care le oferă educația și a rolului ei în facilitarea ocupării unui loc de muncă și al integrării sociale, în scopul creșterii participării și pentru a preveni și reduce abandonul școlar.

Un set special de măsuri va fi urmări îmbunătățirea calității învățământului obligatoriu prin elaborarea unor noi curricule naționale și orientate spre școală și metodologii de predare care să faciliteze un proces de învățare bazat pe dezvoltarea de competențe-cheie, în conformitate cu cerințele examenelor naționale și testelor PISA. De asemenea, se vor derula acțiuni de formare profesională a personalului din învățământul primar și secundar pentru îmbunătățirea nivelului general de abilități și competențe al acestuia.

Va fi încurajată integrarea soluțiilor de tip TIC și dezvoltarea platformelor digitale și electronice, atât cu privire la elaborarea programelor de învățământ, cât și pentru stimularea schimbului de informații și al cooperării.

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite pentru această prioritate de investiții, vor finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni :

Activități în domeniul EICP:

- ▶ Dezvoltarea unui cadru instituțional coerent pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari
- ▶ Sprijin pentru înființarea și funcționarea de noi creșe în zonele rurale și defavorizate

(costurile de chirie, costurile aferente cu personalul, cum ar fi salariile, materialele de formare);

- ▶ Stabilirea unui mecanism pentru implicarea ONG-urilor, pentru a extinde și dezvolta EICP în zonele defavorizate.

Activități care vizează prevenirea abandonului școlar timpuriu:

- ▶ Elaborarea și implementarea unor mecanisme de asistență în vederea extinderii accesului și participării la educație, pentru prevenirea abandonului școlar timpuriu (stimulente financiare, facilitarea transportului sau acoperirea cheltuielilor asociate, mentorat atât al elevilor, cât și al părinților etc.), noi materiale de învățare, educație alternativă cu accent pe dobândirea de competențe-cheie.
- ▶ Sprijin pentru elaborarea și funcționarea programelor școală după școală, cu accent pe zonele și comunitățile defavorizate (subvenții pentru înființarea, îmbunătățirea capacității furnizorilor de programe școală după școală, dezvoltarea curriculei, formarea personalului implicat în programele SAS, sprijin cu privire la costurile de înființare/funcționare, costurile de personal etc.)
- ▶ Acțiuni și campanii de conștientizare în vederea creșterii ratelor de menținere în sistemul de educație inițială și pentru asigurarea unei bune înțelegeri a beneficiilor pe care le oferă educația cu privire la șansele de ocupare a unui loc de muncă

Activități care vizează reducerea abandonului școlar timpuriu (măsuri de intervenție și compensatorii):

- ▶ Sprijin complet (prin consilierea și tutoratul atât al părinților, cât și al copiilor) în vederea reducerii incidenței abandonului școlar timpuriu și pentru încurajarea reluării educației, inclusiv prin ajutor financiar.
- ▶ Elaborarea și implementarea programelor de tip IVET, menite să îi ajute pe adulții peste 25 de ani să dobândească competențe de bază necesare pentru integrarea pe piața muncii.
- ▶ Elaborarea și implementarea unor programe de tip a doua șansă cu accent pe zonele rurale și comunitățile defavorizate (subvenții pentru înființarea programelor de acest tip, pentru consolidarea capacității furnizorilor, noi materiale de învățare, educație alternativă care urmărește dobândirea de competențe-cheie, ajutor cu privire la costurile de înființare/funcționare, costurile de personal etc.)

Activități care vizează îmbunătățirea educației obligatorii la nivel de sistem:

- ▶ Reformarea curriculei școlare și metodologiilor didactice pentru învățământul primar și secundar, incluzând utilizarea de soluții digitale/de tip TIC în vederea dobândirii competențelor-cheie, în conformitate cu cerințele și testele de evaluare naționale.
- ▶ Pregătirea personalului din învățământul primar și secundar în vederea utilizării noilor metode de predare și noilor programe.
- ▶ Evaluarea nevoilor și rezultatelor (dezvoltarea de mecanisme de anticipare de competențe), prin studii și crearea de rețele de sprijin la nivel național.

Activități transversale

- ▶ Formarea personalului din educație orientată spre EICP; instruirea personalului implicat în programele de tip *Școală după Școală/ A doua șansă*;
- ▶ Încurajarea înscrierii cadrelor didactice în educația EICP, în zonele rurale/dezavantajate pentru a asigura disponibilitatea acestor servicii în zonele și

comunitățile dezavantajate (inclusiv stimulente financiare, scheme de mobilitate).

Acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor fi corelate cu investițiile sprijinite prin Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală, în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii sistemului de educație și formare profesională.

<i>Prioritate de investiții</i>	<p>PI 5.2</p> <p>10.2 Prioritatea de investiții (ii) (a) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate;</p> <p>Prioritatea de investiții (iv) (b) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie</p>
<p>În concordanță cu recomandarea specifică de țară privind alinierea învățământului terțiar la necesitățile pieței muncii și îmbunătățirea accesului pentru persoanele defavorizate, și cu prevederile Strategiei Naționale pentru Învățământul Terțiar și cele ale Acordului de Parteneriat, acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor avea ca scop creșterea calității și eficienței învățământului terțiar, ca și îmbunătățirea accesului și ratelor de participare la învățământul terțiar, cu atenție specială acordată studenților netradiționali. Acțiunile vor contribui, de asemenea, la atingerea obiectivului stabilit în cadrul Programului Național de Reformă în contextul obiectivului din Strategia Europa 2020, care prevedea creșterea procentului populației cu studii terțiare până la 26,7% până în 2020.</p> <p>Acțiunile implementate vor conduce la un nivel crescut de participare la învățământul terțiar de bună calitate, în special pentru grupurile de cursanți ne-tradiționali. Acțiunile întreprinse pentru îndeplinirea obiectivului stabilit vor cuprinde înființarea unor mecanisme de acordare de sprijin financiar pentru a facilita participarea la educație a cursanților, în corelație cu înființarea și implementarea de programe flexibile de studiu, cu resurse alocate atingerii acestui obiectiv.</p> <p>O atenție specială va fi acordată îmbunătățirii calității și utilității învățământului terțiar, prin dezvoltarea unor programe de studiu și parcursuri de învățare inovatoare și atrăgătoare, ținând cont de nevoile pieței muncii, dar și cu scopul de a valorifica potențialul specific, sectorial și teritorial, de creștere și inovație. De asemenea, va fi sprijinită elaborarea unor programe și sisteme de învățare prin experiență practică, în scopul dezvoltării abilităților și competențelor care sunt cerute pe piața muncii. Asigurarea unui grad mai mare de flexibilitate în organizarea și implementarea programelor – inclusiv prin integrarea soluțiilor de tip TIC și înființarea unor platforme de învățare și schimb de informații atrăgătoare – va fi un element important în creșterea atractivității și capacității acestora de adaptare la nevoile specifice ale cursanților.</p> <p>Va fi încurajată instituirea unor parteneriate și programe în materie de cooperare și</p>	

mobilitate, atât la nivel transnațional, cât și național, cu implicarea sectorului privat și a altor actori relevanți în conceperea și punerea în aplicare a unor programe atractive și utile. Aceste parteneriate vor juca un rol deosebit de important în ceea ce privește domeniul CDI, prin creșterea gradului de aplicare în economie a rezultatelor obținute în acest domeniu.

În conformitate cu recomandările specifice de țară privind corelarea reformelor în învățământul superior cu nevoile pieței forței de muncă, în conformitate cu prevederile Programului Național de Reformă și cu Acordul de Parteneriat, acțiunile din cadrul acestei priorități de investiții vor viza îmbunătățirea relevanței educației și formării în raport cu nevoile pieței forței de muncă.

Acțiunile planificate vor conduce la o creștere a ratei de ocupare în rândul participanților de învățământ superior, la 12 luni după absolvirea cursurilor. Din acest punct de vedere, se va acorda sprijin pentru activitățile de explorare menite să evalueze nevoile de pe piața muncii, la nivel local, regional și național, precum și dintr-o perspectivă bazată pe nevoi sectoriale. În acest sens, va fi esențială stabilirea de parteneriate funcționale și platforme de schimb de informații între actorii relevanți, cum ar fi mediul academic, sectorul privat și instituții de cercetare.

Crearea de rețele funcționale în domeniul cercetării și încurajarea activităților CDI relevante pentru piața forței de muncă și economie sunt mijloace eficiente de consolidare a sinergiilor dintre diferitele intervenții susținute și stimularea creșterii în sectoarele prioritare/țintă, identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020.

Asigurarea abilităților și competențelor adecvate în rândul cadrelor didactice din învățământul terțiar este o condiție esențială pentru îmbunătățirea calității educației. Sprijinul acordat în această privință va cuprinde activități de formare și de îndrumare pentru personalul didactic, precum și programe de schimb de experiență și diseminarea de bune practici. De asemenea, va fi sprijinit efortul de îmbunătățire a managementului și gestionării la nivelul învățământului superior în vederea creșterii calității și rezultatelor din învățământul terțiar.

Pentru atingerea obiectivelor aferente acestei priorități de investiții, vor fi finanțate cu sprijinul FSE următoarele tipuri de acțiuni:

Acțiuni pentru extinderea accesului și participării la învățământul terțiar

- ▶ Instituirea unui mecanism de sprijin care să cuprindă acordarea de stimulente financiare și pachete de măsuri de asistență, cu rolul de a conduce la creșterea numărului de cursanți și de absolvenți din învățământul terțiar, în special cei care provin din grupuri vulnerabile și din zone rurale (pentru toate tipurile de studii de nivel terțiar: de licență și de masterat, studii doctorale și post-doctorale).

Acțiuni pentru creșterea calității și utilității studiilor terțiare

- ▶ Evaluarea nevoilor de pe piața muncii în ceea ce privește învățământul superior (dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor)
- ▶ Crearea de programe școlare cu conținut inovator, axate pe îmbunătățirea calității experiențelor de învățare și pe resurse de studiu moderne și flexibile, cu monitorizare și evaluare bazate pe un proces optimizat de asigurare a calității.
- ▶ Măsuri pentru dezvoltarea unui sistem atractiv de învățământ superior tehnic, prin corelarea cu nevoile pieței muncii, cu potențialul de creștere și cu domeniile inovative.
- ▶ Dezvoltarea unui sistem de calificare pe mai multe niveluri, cu un accent puternic atât

pe nivelul teoretic, cât și pe cel practic de învățare și dobândire de abilități și competențe relevante pentru piața muncii

- ▶ Mecanisme de management instituțional de îmbunătățire a învățământului superior, bazat pe programele de mobilitate existente (cum ar fi ERASMUS).

Acțiuni de creștere a ratei de ocupare în rândul participanților la învățământul superior

- ▶ Înființarea unor parteneriate cu sectorul privat pentru facilitarea trecerii de la educație la un loc de muncă (inclusiv prin instituirea unui sistem funcțional de ucenicie sau stagii)
- ▶ Programe de învățare prin experiență practică și orientare profesională axate pe dobândirea de competențe transversale corelate cu necesitățile pieței muncii, în special în sectoarele economice cu potențial de creștere
- ▶ Sprijin pentru consolidarea parteneriatelor dintre universități și actorii din domeniul cercetării și inovării pentru stimularea dezvoltării de noi programe de cercetare cu aplicații directe în economie, cu atenție deosebită acordată sectoarelor prioritare/de creștere.
- ▶ Activități de cercetare și de colaborare în rețea pentru tinerii cercetători în scopul creării de sinergii între cercetare și inovare, în special în ceea ce privește complementaritatea cu prioritățile Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2014-2020 și cu cele ale sectoarelor cu potențial de creștere.
- ▶ Crearea unui sistem de informare coordonată, în ambele sensuri: de la companii / sectorul privat către instituțiile de învățământ terțiar privind nevoile lor de instruire, precum și de la instituțiile de învățământ către întreprinderi, pentru a răspunde nevoilor sectorului privat la nivel regional /local.

Acțiuni transversale

- ▶ Instruirea personalului din învățământul superior în ceea ce privește conținutul educațional inovator și resursele de învățare moderne și flexibile

Acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor fi corelate cu investițiile pentru dezvoltarea infrastructurii sistemului de educație finanțate prin Programul Operațional Regional.

<i>Prioritate de investiții</i>	PI 5.3 10.3 Prioritatea de investiții (iii) (a) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite; Prioritatea de investiții (iv) (b) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv
---------------------------------	---

	prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie
--	--

În concordanță cu recomandarea specifică de țară privind intensificarea reformei în domeniul VET și cu ținta asumată în Programul Național de Reformă de rată a participării la activități de învățare pe tot parcursul vieții de 10% (pentru populația între vârstele de 25 și 64 de ani), precum și în concordanță cu Acordul de Parteneriat, acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor căuta să faciliteze accesul la educație și formare profesională pe tot parcursul vieții și să sporească relevanța acestor programe.

Acțiunile planificate vor conduce la o creștere a ratei de ocupare în rândul participanților la VET, la 12 luni după absolvirea cursurilor. În acest sens, se va acorda sprijin pentru activitățile de explorare menite a evalua nevoile de pe piața muncii, la nivel local, regional și național, precum și dintr-o perspectivă bazată pe nevoile sectoriale. În acest sens, va fi esențială stabilirea de parteneriate funcționale și platforme de schimb de informații între actorii relevanți, cum ar fi mediul academic, sectorul privat și instituții de cercetare.

Măsurile planificate vor conduce la o participare crescută la activitățile de învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea și implementarea unor programe flexibile de acest tip, și prin sprijinul acordat pentru consolidarea capacității centrelor speciale dedicate învățării pe tot parcursul vieții, cu scopul de oferi mai multe oportunități de formare profesională, în special pentru grupurile defavorizate. Din punctul de vedere al participării active pe piața muncii și al dezvoltării carierei, componenta de consiliere pe care o prevăd aceste programe va prezenta o importanță deosebită pentru solicitanții de locuri de muncă, pentru tineri și pentru membrii altor categorii dezavantajate.

Se vor susține instituirea și implementarea unui sistem eficient de stimulente financiare adresat angajatorilor, cu accent pe IMM-uri, precum și acțiuni care vizează îmbunătățirea capacității furnizorilor de servicii CVT cu scopul de a crește oferta și înscrierea în programe de tip VET și de învățare pe tot parcursul vieții. În plus, un set special de intervenții va viza organizarea de programe menite să sprijine dezvoltarea profesională a tuturor cadrelor didactice, formatorilor, a facilitatorilor și a liderilor, asigurând un proces permanent de îmbunătățire a abilităților și competențelor acestora.

Se va acorda o atenție deosebită instituirii mecanismelor necesare pentru recunoașterea rezultatelor tuturor formelor de învățare, și anume recunoașterea și validarea competențelor și calificării obținute, atât în medii formale, cât și informale, la nivel național și internațional. Astfel de măsuri vor contribui la sporirea șanselor de angajare, ca și la creșterea încrederii și a motivației de a învăța și progresa.

Pentru atingerea obiectivelor aferente acestei priorități de investiție, vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni:

Dezvoltarea și furnizarea de programe flexibile de învățare pe tot parcursul vieții (ÎPV) – activități pentru creșterea calității și relevanței sistemului de ÎPV:

- ▶ Dezvoltarea unui cadru instituțional coerent pentru ÎPV la nivel național, local și regional, incluzând un sistem de calitate pentru ÎPV și măsuri de creștere a capacității administrative pentru dezvoltarea centrelor zonale ÎPV
- ▶ Susținerea unui sistem de calificare pe mai multe nivele cu puternic accent atât pe partea teoretică, cât și pe cea practică și dobândirea de abilități și competențe

relevante pentru piața muncii

- ▶ Stabilirea unui mecanism eficient pentru recunoașterea, validarea și certificarea rezultatelor tuturor formelor de educație, pentru a crea un sistem deschis și eficient pentru învățarea pe tot parcursul vieții (inclusiv mecanismul pentru recunoașterea și valorizarea calificărilor și competențelor obținute în alte țări)
- ▶ Inițierea unei baze coordonate de date, în ambele sensuri: de la întreprinderi/sectorul privat la furnizorii de instruire, în funcție de necesitățile lor de instruire și de la furnizori (publici și privați) către întreprinderi pentru a îndeplini cerințele sectorului privat la nivel național, regional și local.

Activități pentru creșterea ratei de angajare între participanții la învățământul inițial profesional și tehnic (ÎIPT):

- ▶ Evaluarea nevoilor pieței forței de muncă în relația cu educația ÎIPT (dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor)
- ▶ Înființarea unui parteneriat funcțional între actorii relevanți (parteneri sociali, companii și furnizori de instruire) pentru îmbunătățirea calității și relevanței pieței forței de muncă a programelor ÎIPT, pentru creșterea gradului de angajare a absolvenților de programe ÎIPT.

Activități pentru asigurarea programelor ÎPV pentru toți:

- ▶ Dezvoltarea și furnizarea de oportunități flexibile ÎPV cum ar fi abilități de bază și transversale atât vocaționale, cât și nonvocaționale pentru acei adulți peste 25 de ani care au părăsit timpuriu școala, cu un nivel scăzut de educație și calificare (facilități de instruire, programe pe o bază modulară, sistem de acumulare de credite, posibilitatea de a intra în program în momente diferite și nu numai la începutul acestuia, utilizarea de noi tehnologii pentru creșterea accesului la materialele de instruire etc)
- ▶ Dezvoltarea și furnizarea de servicii de consiliere pentru beneficiarii de servicii ÎPV (în special pentru adulții care au părăsit sistemul de educație formală, cei care își caută o slujbă, tinerii care sunt în tranziție de la școală către piața muncii și grupurile subreprezentate) în legătură directă cu procesele de validare pentru învățarea anterioară, dezvoltarea carierei și căutarea de noi oportunități pentru locuri de muncă.
- ▶ Sprijinirea rețelelor furnizorilor de servicii ÎPV pentru a răspunde nevoilor adulților și tinerilor din zonele cele mai dezavantajate (cei care părăsesc timpuriu școala peste 24 de ani, femei, adulți peste 40 de ani cu nivel de calificare scăzut, roma și populația din zonele rurale)

Acțiuni transversale

- ▶ Programe de dezvoltare profesională inițială și continuă a tuturor cadrelor didactice, formatorilor și lideri în învățământul general, cât și în universități și în ÎPV, în special pentru a le permite acestora să-și asume noile roluri într-o abordare bazată pe competențe IPV.

Acțiunile aferente acestei priorități de investiții vor fi complementare intervențiilor planificate în conformitate cu prioritatea de investiții 3.3, care au scopul de a sprijini dezvoltarea întreprinderilor în sectoarele prioritare și lanțurile valorice conectate, prin facilitarea dobândirii generale de abilități și competențe (inclusiv de către angajații întreprinderilor din afara sectoarelor prioritare, care sunt vizați de PI 3.3).

2.A.6 Axă Prioritară 6: Asistență tehnică

ID-ul axei prioritare	AP 6
Denumirea axei prioritare	Asistență tehnică

Priorități de investiții

AP 6 ,Asistență tehnică'	
Prioritatea de investiții 6.1	

Acțiuni indicative, aferente priorităților de investiții

<i>Prioritate de investiții</i>	
	<p>În concordanță cu recomandarea specifică de țară privind intensificarea eforturilor de accelerare a absorbției fondurilor UE, în special prin întărirea sistemelor de gestiune și control și prin îmbunătățirea procesului de achiziții publice, și cu prevederile Planului Național de Reformă și ale Acordului de Parteneriat, obiectivul specific aferent acestei priorități de investiții este îmbunătățirea capacității AM, OI și a beneficiarilor PO CU de a gestiona și implementa în mod eficient și eficace programul operațional.</p> <p>Acțiunile aferente acestei priorități de investiții sunt menite să completeze și să sprijine intervențiile aferente tuturor celorlalte priorități de investiții, prin asigurarea unei comunicări adecvate referitoare la tipul și ținta intervențiilor susținute, cât și prin sprijinirea beneficiarilor cu privire la elaborarea și implementarea cu succes a proiectelor.</p> <p>Pentru atingerea obiectivelor aferente acestei priorități de investiții, vor fi finanțate prin FSE următoarele tipuri de acțiuni :</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Sprijin acordat beneficiarilor PO CU pentru elaborarea și implementarea unor proiecte de succes și de bună calitate în cadrul PO CU▶ Sprijin pentru activitățile de comunicare referitoare la intervențiile aferente AP 1-5▶ Elaborarea studiilor și analizelor specifice care sunt necesare pentru a permite implementarea eficientă a activităților descrise la AP 1-5. <p>Instituirea unor mecanisme pentru acoperirea costurilor aferente schemelor de grant și ale altor instrumente specifice concepute pentru implementarea eficace a intervențiilor planificate.</p>

2.A.2 Justificarea stabilirii unei axe prioritare care acoperă mai mult de o categorie de regiune, obiectiv tematic sau Fond (dacă este cazul)

Acțiunile planificate în cadrul **AP 1: Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”** urmează să fie implementată în 3 regiuni în care rata șomajului în rândul tinerilor depășește 25%, și anume: regiunea Centru (31,7%), Sud-Est (31,3%) și Sud Muntenia (30,2%), îndeplinind astfel criteriile de eligibilitate stabilite de ILMT. Însă AP1 are în vedere o singură categorie de regiune.

AP2: Îmbunătățirea situației pentru tinerii din categoria NEET va fi implementată în toate celelalte regiuni, cu excepția celor vizate de AP1, dat fiind că nevoia de susținere a tinerilor pe piața muncii a fost identificată în toate regiunile. Astfel, regiunea București-Ilfov

(tranziție) va fi, de asemenea, eligibilă, având în vedere decalajele mari de dezvoltare între județul Ilfov (cu indicatori macro-economi și sociali similari cu restul țării) și zona București, care este mai dezvoltată.

Toate celelalte AP ale PO Capital Uman vor viza toate regiunile, inclusiv regiunea București-Ilfov, eligibilă în cadrul obiectivului de competitivitate. Această abordare a fost aleasă datorită naturii specifice a intervențiilor prevăzute, care se orientează, pe de-o parte, către cadrul general, prin conceperea și implementarea strategiilor la nivel național, și, pe de altă parte, către adaptarea la nivel local, în funcție de nevoile comunităților și grupurilor sprijinite, fără condiționări legate de distribuția regională a teritoriului.

O astfel de abordare crește eficiența și eficacitatea politicii de coeziune prin utilizarea unei abordări unitare și prin orientarea fondurilor către comunitățile cu cele mai mari nevoi și, în același timp, contribuie la satisfacerea cerințelor privind concentrarea tematică asociate utilizării fondurilor UE, după cum este prevăzut în regulamentele UE aplicabile.

Mecanismele de monitorizare prevăzute vor permite o alocare și gestionare flexibilă a fondurilor, ceea ce va contribui la crearea și valorificarea sinergiilor și aspectelor complementare ale proiectelor implementate în cadrul diverselor axe prioritare și, corespunzând diverselor priorități de investiții.